

SPRÁVA KRNAP

Správa krkonošského národního parku

ROČENKA
2023

1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDIČKY

Krkonoše

- krystalické pohoří prvohorního stáří o rozloze 721 km² (jižní česká část 454 km², severní polská část 177 km²)
- rozpětí nadmořských výšek od 400 po 1 603 m n. m. (vrchol Sněžky, nejvyšší česká hora)
- geologickou stavbu určují krystalické břidlice (svory, fylity, kvarcity) a krkonošská žula
- výrazné pozůstatky čtvrtohorního zalednění a působení periglaciálního klimatu – ledovcové kary a trogy, morény, ledovcová jezera, mrazem tříděné půdy, tory, periglaciální sutě, kryoplanační terasy
- pramenná oblast Labe, Úpy, Jizerky a Mumlavy, na polské straně Kamienna, Wrzosówka, Podgórna, Lomnica a Jedlica; výrazné vodopády, obří hrnce
- chladné a vlhké oceánické podnebí, převládající západní větry, teplota +6 °C až 0 °C, srážky od 800 mm na úpatí až po 1 600 mm na hřebenech; sněhová pokrývka 100 až 300 cm, na hřebenech zůstává ležet až 180 dní; 50 aktivních lavinových drah
- 4 vegetační výškové stupně (submontánní mezi 400 až 800 m n. m., montánní mezi 800 až 1 200 m n. m., subalpínský mezi 1 200 až 1 450 m n. m. a alpínský mezi 1 450 až 1 603 m n. m.)
- krkonošská arko-alpínská tundra v subalpínském a alpínském stupni je unikátním dokladem opakovaného propojení severské a alpské přírody na hřebenech Krkonoš v průběhu několika zalednění Evropy koncem třetihor a ve čtvrtohorách
- přes 1 300 druhů cévnatých rostlin a téměř 300 druhů obratlovců (převážně ptačích druhů); vysoký počet glaciálních reliktních a krkonošských endemitů
- k nejvýznamnějším ekosystémům patří listnaté, smíšené a horské smrkové lesy, porosty kleče, květnaté horské louky, severské smilkové louky, alpínské vyfoukávané trávníky, křivolesy a alpínské nivy na lavinových drahách, hřebenová severská rašeliniště

Krkonošský národní park

- Krkonošský národní park (KRNAP) zřízen v roce 1963 na rozloze 550 km² vč. ochranného pásma, na polské straně hor zřízen Karkonoský Park Narodowy (KPN) již v roce 1959 na rozloze 56 km²; Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí, Dyrekcja KPN v Jelení Hoře – Sobieszowě
- nová „managementová“ zonace rozděluje území národního parku dle aktuálního stavu a cíle na: zónu přírodní – 7 327,6 ha, zónu přírodě blízkou – 8 106,8 ha, zónu soustředěné péče – 20 702,3 ha a zónu kulturní krajiny – 183,7 ha
- od roku 1992 jsou Krkonoše zařazeny do mezinárodní sítě biosférických rezervací UNESCO jako bilaterální biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze; severská rašeliniště na hřebenech jsou zařazena do seznamu mokřadů mezinárodního významu v rámci Ramsarské konvence; celé Krkonoše jsou uvedeny mezi významnými ornitologickými lokalitami v Evropě (IBA)
- na české straně Krkonoš se rozkládají katastry 29 obcí
- počet trvale bydlících obyvatel v obou parcích je přibližně 27 000, na území horské části Krkonoš se nachází přibližně 6 000 trvale obydlených nebo rekreačních objektů, z toho v národních parcích asi 1 500

- aktuální čísla ukazují, že Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo navštíví 3,8 milionu lidí a stráví zde téměř 11,9 milionu osobodní; oba národní parky tak patří mezi nejnavštěvovanější evropská chráněná území.
- síť turistických cest na české straně Krkonoš má celkovou délku přibližně 700 km, v provozu je cca 400 lyžařských vleků a lanovek a přibližně stejný počet sjezdových tratí a lyžařských svahů
- podrobné informace o území KRNAP a všech aktuálních událostech lze získat v síti informačních středisek, která jsou v Peci pod Sněžkou, ve Vrchlabí, ve Špindlerově Mlýně a v Harrachově

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNAP

Charakteristika Správy KRNAP a její hlavní činnosti

- Správa KRNAP je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR. Sídlí ve Vrchlabí (Dobrovského čp. 3). V regionu Krkonoš má řadu detašovaných pracovišť. V čele Správy je ředitel, jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí.
- Správa KRNAP je odbornou organizací pro ochranu přírody, zabezpečení strážní, kontrolní a informační služby, provádění sanačních a údržbářských prací a kulturně-výchovné činnosti pro území národního parku (NP) a jeho ochranného pásma (OP). Současně provádí hospodářskou činnost v lesích.
- Posláním Správy je zajistit uchování a zlepšení přírodního prostředí NP a jeho OP, zejména ochranu či obnovu samořídících funkcí přírodních systémů, přísnou ochranu krkonošské flóry a fauny, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů a využití území NP a OP k ekologicky únosné turistice a rekreaci nezhoršující životní prostředí.

Těmto činnostem odpovídá organizační struktura Správy KRNAP (viz schéma na str. 5), podle níž je organizace členěna na čtyři samostatné odbory:

Odbor péče o národní park

Odbor státní správy

Odbor vnějších vztahů

Odbor vnitřních věcí

Z hlavních činností jednotlivých odborů

Odbor péče o národní park

- systematický průzkum, inventarizace a monitoring vývoje přírodního fondu
- koordinace výzkumu přírodního fondu a účast v národních a mezinárodních výzkumných projektech
- management významných přírodovědných lokalit
- záchrana genofondu in situ a ex situ, vč. provozu útulku pro hendikepované organismy
- vyhodnocování forem využívání území NP a jeho OP
- koncipování plánu péče o NP a jeho OP a koordinace jeho plnění
- odborné posudky a poradenská činnost
- povolování vstupu do I. a II. zóny NP a zvláště chráněných území
- vydávání sborníku vědeckých prací OPERA CORCONTICA
- správa, hospodaření a ochrana lesních pozemků a lesních porostů na nich rostoucích, včetně lesních cest, provozních budov – staveb sloužících k zajištění lesního hospodaření
- zajištění (dodavatelsky nebo ve vlastní režii) veškerých činností zabezpečujících optimální plnění všech funkcí lesů na území NP a jeho OP
- péče o genofond lesních dřevin

- správa určených drobných vodních toků a vodohospodářských děl, zajišťování lesnicko-technických meliorací a hrazení bystřin
- plnění výkonu práva myslivosti a rybářství
- dohled a inspekční činnost v terénu
- údržba turistických horských cest
- vybavení terénu pro návštěvníky
- regulace provozu motorových vozidel
- práce s návštěvníky, exkurze, přednášky

Odbor státní správy

- výkon státní správy dle zákona o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb., v platném znění) na území KRNAP a jeho OP
- výkon státní správy dle zákona o předcházení ekologické újmy a o její nápravě (č. 167/2008 Sb., v platném znění) na území KRNAP a jeho OP
- výkon státní správy dle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (č. 334/1992 Sb., v platném znění) pouze na území KRNAP
- výkon státní správy dle zákona o myslivosti (č. 449/2001 Sb., v platném znění) pouze na území KRNAP
- výkon státní správy dle zákona o rybářství (č. 99/2004 Sb., v platném znění) pouze na území KRNAP
- funkce dotčeného orgánu státní správy pro úseky, kde jsou výkonem státní správy pověřeny stavební úřady, vodohospodářské úřady, báňské úřady apod. (např. stavební činnost, vodní hospodářství, odpady, lesní hospodářství, změny kultur pozemků a další)
- v rámci vymezených kompetencí vydává závazná stanoviska a vede samostatná správní řízení ukončená správními rozhodnutími
- normotvorná činnost, tj. vydávání nařízení Správy KRNAP

Odbor vnějších vztahů

- vydávání měsíčníku KRKONOŠE – JIZERSKÉ HORY
- správa fotoarchivu
- sbírkotvorná činnost vč. evidence, preparace, konzervace a restaurace sbírkového fondu
- správa regionální a studijní knihovny
- výzkum a průzkum regionu na úseku historie, etnografie a přírodních věd
- prezentace muzejní činnosti a sbírkového fondu prostřednictvím výstav, expozic a publikací
- vzdělávací programy, přednášky a exkurze pro děti, mládež, dospělé návštěvníky a obyvatele Krkonoš
- soutěže, letní tábory a aktivity mládeže, stanice Mladých ochránců přírody
- propagační a ediční činnost, audiovizuální programy, návrhy informačního vybavení terénu
- zajišťování činnosti sítě stálých a sezonních informačních středisek

Odbor vnitřních věcí

- plánování a financování všech činností Správy KRNAP
- účetnictví, mzdy a fakturační činnost
- správa a ochrana majetku
- investiční činnost, údržba budov a staveb
- vnitropodniková doprava
- tvorba informačních databází a jejich využívání pomocí GIS
- výměna informací a materiálů v rámci institucí v ČR a zahraničí
- odborný a technický servis počítačové sítě Správy KRNAP
- provozování vlastní domovské stránky Správy KRNAP (www.krnep.cz) a interní verze www pro vnitřní komunikaci v rámci Správy KRNAP

3. OCHRANA PŘÍRODY

Projekt: Revitalizace mokřadů na vybraných plochách území KRNAP – I. a II. etapa

Viera Horáková

Problematika mokřadů a jejich významu v krajině nabyla v poslední době na aktuálnosti, a to zejména ve spojení s tématem globálních změn klimatu. Tento typ ekosystému dokáže výrazně podpořit strukturovanost přírodního prostředí. Vznikají nové plochy, na kterých žije řada specializovaných druhů flóry a fauny, což přispívá k zvyšování celkové biodiverzity v území. Zachování nebo obnovu přirozeného režimu mokřadních stanovišť si Správa Krkonošského národního parku vytyčila jako jeden z cílů v rámci zásad péče.

K naplňování tohoto cíle byl na území KRNAP realizován projekt Revitalizace mokřadů na vybraných plochách území KRNAP I. a II. etapa. Projekt financovaný z programu OPŽP II (CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_078/0005869; CZ.05.4.27/0.0/0.0/20_142/0014092) proběhl v letech 2017–2023. Na lokalitách dotčených v minulosti imisními těžbami, nevhodnými výsadbami dřevin nebo melioracemi byly provedeny zásahy, které tyto ekosystémy revitalizují. Zároveň byl nastavený dlouhodobý monitoring.

V počáteční fázi projektu byla vypracována studie obsahující aktuální údaje o aktuálním výskytu a stavu mokřadních společenstvech v lesích Krkonoš. Na základě této studie byly vybrány konkrétní plochy vhodné k revitalizaci pomocí hrazení odvodňovacích kanálů. Ze všech revitalizovaných ploch bylo vybráno deset, na kterých byl nastavený dlouhodobý monitoring. Ten zahrnuje založení trvalých ploch a transektů ke sledování změn vegetace a dále instalaci sond pro sledování hladiny podzemní vody, pH a teploty. Na těchto lokalitách je rovněž odebírána voda k chemickému rozboru. V rámci projektu bylo zrušeno více než 40 km odvodňovacích příkopů na 35 lokalitách.

Rok 2023 v projektu „Obnovný management krkonošských luk“

Projekt financovaný z prostředků Operačního programu Životní prostředí, Obnovný management krkonošských luk (2018–2023), ukončil poslední sezonu prací.

Jako každý rok se v brze jarních měsících sešli garanti plošného managementu, botanici a zoologové k diskuzi nad vytvořením managementových plánů pro jednotlivé lokality. Vytvořené managementové plány byly představeny hospodářům a po vzájemné dohodě ještě před začátkem nové sezóny došlo k uzavření Dohod.

Řečí čísel proběhlo 58 akcí na 41 lokalitách, vše zaslulnveno v 39 Dohodách s 38 hospodařícími subjekty.

Obnovná opatření v hodnotě 5 483 806,37 Kč byla realizována na 212,29 ha.

Několik stovek jednotlivých opatření bylo agregováno do položek, které slouží jako indikátory projektu:

vláčení	53,53	ha
seč	71,38	ha
pastva	67,46	ha

Krom opatření z uzavřených dohod s hospodáři se jako každoročně pokračovalo i s pracemi speciálního managementu. Práce svépomocí s nasazením pracovní skupiny Správy KRNAP doplňovaly práce

externích dodavatelů z uzavřených rámcových smluv. Na speciální management byla vynaložena částka 428 029,92 Kč a bylo dosaženo těchto indikátorů:

likvidace invazních a expanzivních rostlin	8,43	ha
úprava odtokových poměrů	1 609	m
výřezy náletových dřevin	22	ks
výřezy náletových dřevin	3,46	ha
sběr kamenů	33,4	t
likvidace odpadu	4,91	t
frézování pařezů	73,7	m
stržení drnu mechanizací	0,07	ha

Uskutečnily se dva luční managementové audity na Studničních boudách a Dvoračkách, zvláště byl představen kolegům z Oddělení ochrany přírody plán do budoucích let a metodika.

Bylo dokončeno doplnění aplikační databáze LUHOP, které bylo předáno v šesti fázích, za 4 463 400 Kč.

V roce 2023 byly vydány tři tiskové zprávy, 26 příspěvků na FB a jedno natáčení pro Toulavou kameru. V průběhu sezony 2023 byla uskutečněna Krkonošská kosenka – oblíbená akce pro veřejnost.

Projekt „Obnovný management krkonošských luk“ – souhrnná čísla

Vzhledem k tomu, že rok 2023 byl pro projekt posledním rokem realizace, uvádíme i celkové souhrny dosažených výstupů.

Na realizaci téměř 4 200 managementových opatření uzavřených v Dohodách bylo přispěno celkem 34 628 253,57 Kč na 448,06 jedinečných hektarů.

Na realizaci opatření speciálního managementu byl celkový příspěvek 1 700 470,76 Kč.

Byl dosažen nebo mírně překročen celkový objem sledovaných indikátorů:

vláčení	494	ha
seč	703	ha
pastva	661	ha
likvidace invazních a expanzivních rostlin	66	ha
úprava odtokových poměrů	9 119	m
výřezy náletových dřevin	370	ks
výřezy náletových dřevin	17	ha
sběr kamenů	115	t
likvidace odpadu	14	t
frézování pařezů	366	m
stržení drnu mechanizací	2	ha

Bylo vydáno 19 tiskových zpráv, více než 300 příspěvků na Facebooku. Proběhla 4 natáčení pro televizi a 4 pro rozhlas, vydali jsme tři články a uspořádali 5 akcí pro veřejnost.

Byl dokončen luční managementový audit na 6 lokalitách, na nichž byla upřesněna a odzkoušena vzniklá metodika.

Realizační i formální stránka projektu byla uzavřena k 31. 10. 2023.

Záchranná stanice

Ondřejka Bachtíková, Julie Mochová

ZS je součástí Správy KRNAP a ve spolupráci s územními pracovišti napříč Krkonošemi je schopna zabezpečit ochranu a pomoc volně žijícím živočichům.

Intenzivně se podílíme na práci s veřejností, na preventivních opatřeních, a tím i na posílení ochrany volně žijících živočichů na území Krkonoš.

Trvalé handicapy v ZS:

živočich	Počet ks
Výr velký	3
Krkavec obecný	2
Poštolka obecná	2
Káně lesní	6
SUMA	13 ks

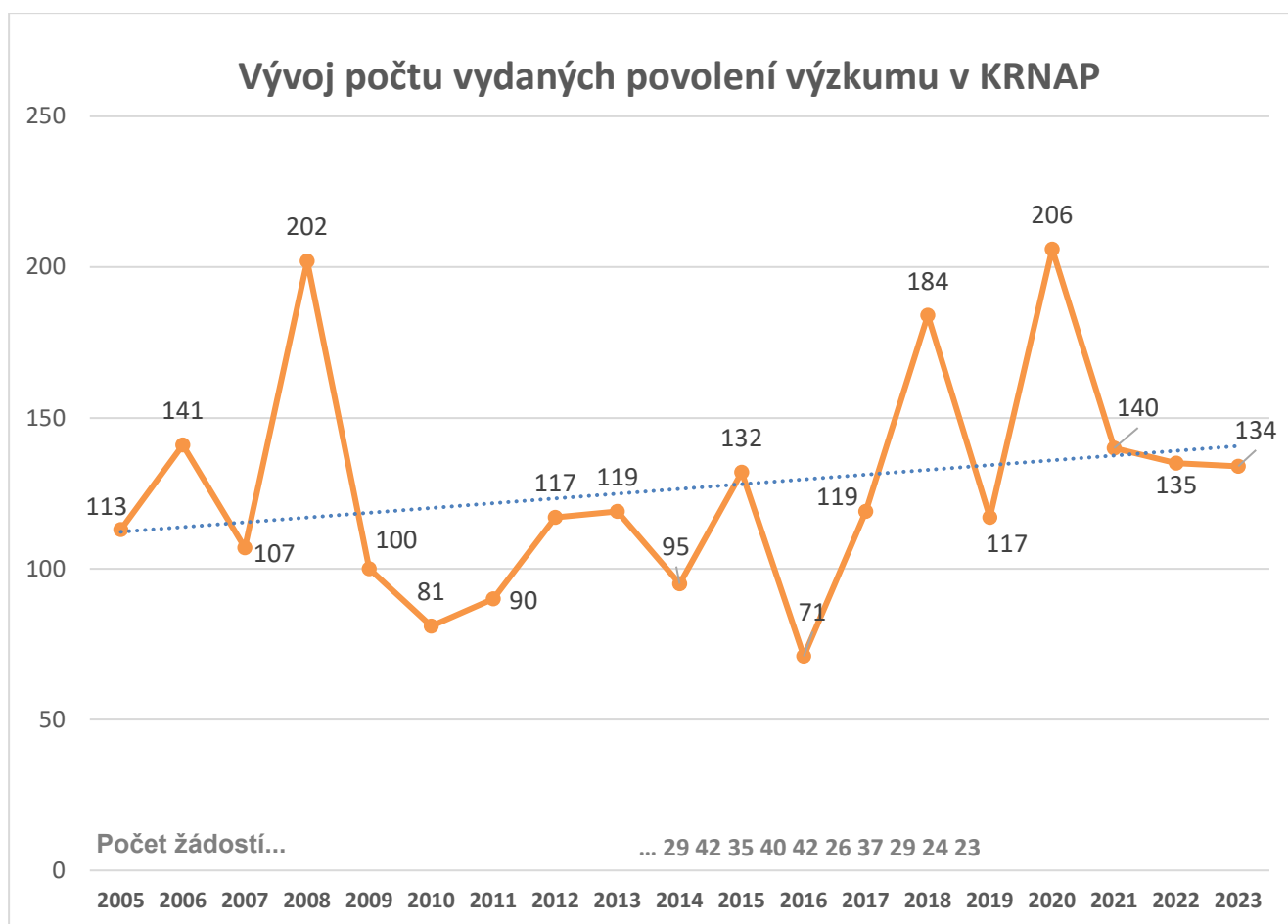
V roce 2023 bylo ošetřeno celkem 207 živočichů.

ZS je začleněna do sítě záchranných transferů.

Koordinace výzkumu a monitoringu a zajišťování výzkumu a monitoringu jako podkladu pro hodnocení stavu přírody a krajiny Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma

Hana Pelikánová

Správa KRNAP v roce 2023 vedla celkem 23 správních řízení za účelem vydání rozhodnutí o povolení výzkumu na základě žádostí o provádění výzkumu na území Krkonošského národního parku. Celkem bylo vydáno 134 ks povolení ke vstupu. V uvedené statistice evidovaných žádostí jsou zahrnuty pouze externí spolupracující subjekty, které provádějí vlastní bádání, nebo se podílejí na projektech vedených Správou KRNAP. Prezentovaná čísla tedy nezahrnují vlastní aktivity pracovníků národního parku. Ve srovnání s předchozími roky správa eviduje mírný pokles podaných žádostí i vydaných povolení. Přesto přetrvává obecný rostoucí trend počtu výzkumných aktivit v Krkonoších. Často se jedná o studentské výzkumné záměry související se zpracováním bakalářských, diplomových a disertačních prací.

Vývoj počtu žádostí o povolení provádění výzkumu v KRNAP a počtu vydaných povolení k výzkumu 2004–2022.

Instituční struktura žadatelů o výzkumné povolení je každoročně tvořena zástupci univerzit, vědecko-výzkumných institucí a ústavů, muzejních a dalších odborných pracovišť a resortních orgánů MŽP. Mezi nejčastější žadatele patří Česká zemědělská univerzita v Praze (Fakulta životního prostředí a Fakulta lesnická a dřevařská), Univerzita Karlova (Přírodovědecká fakulta), Univerzita Hradec Králové (Přírodovědecká fakulta) nebo Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Častými žadateli jsou také jednotlivé ústavy Akademie věd České republiky, například Botanický ústav, Ústav struktury a mechaniky hornin či Ústav výzkumu globální změny (Czechglobe).

Zásadním tématem pro badatele je probíhající klimatická změna. Jedněmi z ukazatelů probíhající klimatické změny jsou i lavinová aktivita nebo posun horní hranice lesa. Výsledky externích výzkumných a monitoračních aktivit najdou uplatnění jako důležité podklady pro nastavení managementu jednotlivých typů krkonošských ekosystémů a biotopů.

Monitoring horní hranice lesa výzkumným týmem docenta Václava Tremly. Foto: Hana Pelikánová

Genofondová zahrada Správy KRNAP

Ludmila Harčariková

Genetická banka pěstuje vzácné a chráněné druhy rostlin od podhůří do nejvyšší polohy Krkonoš. Nejstarší terénní odběry se uskutečnily již v roce 1978 a některé z těchto rostlin jsou na zahradě udržovány dosud, jako například kontryhel rozeklaný (*Alchemilla fissa*) a kyhanka sivolistá (*Andromeda polifolia*). Na sbírce se podíleli a podílí botanici Správy KRNAP (J. Štursa, H. Štursová, M. Kociánová, J. Zahradníková, J. Harčarik, L. Harčariková, J. Dvořák, V. Zavadil). Mezi zásadní druhy patří endemický jeřáb sudetský (*Sorbus sudetica*), u něž v zahradě udržujeme 25 klonů, dále vrba bylinná (*Salix herbacea*; 10 klonů), koniklec jarní alpský (*Pulsatilla vernalis* var. *alpestris*), rod jestřábníků (*Hieracium*; 25 druhů), rod kontryhelů (*Alchemilla*; 18 druhů) a řada dalších. Důležitou částí je i sbírka semen krkonošských vzácných druhů, která je uchovávána při $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ a splňuje podmínky Genetických bank, a je zamýšlena jako poslední záchrana pro tyto druhy.

Ediční činnost – OPERA CORCONTICA

Hana Pelikánová, Martin Erlebach, Stanislav Březina

Letošní jubilejní ročník Opera Corcontica 60/2023 obsahuje tři, ale za to obsáhlé, články. Hlavním tématem letošního čísla je problematika invazních rostlin v Krkonoších, invaze ohrožují citlivá horská společenstva a snižují jejich druhovou pestrost. První článek Michaely Vítkové a kolektivu hledá optimální způsob regulace invazních rostlin. Využívá při tom modelů predikujících jejich šíření při různě

nastavených parametrech prostředí a obhospodařování krajiny. Ze studie vyplývá, jak důležité je začít s regulací invazních rostlin včas, protože s prodloužením rostou výrazně náklady. A dále, že dává velký smysl nezabývat se pouze invazními rostlinami v přírodovědně cenných lokalitách, ale například i v intravilánech obcí, protože jinak se nezbavíme rizika opakovaných úniků.

Druhý článek s invazní tematikou od Jiřího Sádla a kolektivu pojednává o problematice pěstování okrasných rostlin na zahrádkách a vzniku nových invazí. Téměř polovina ze 446 zjištěných okrasných taxonů je schopna v území zplanět, nicméně jsou tato zplanění dosud vzácná a vyskytují se spíše v nižších polohách, která podléhají postupné urbanizaci krajiny. Řada z nich nedlouho po jednorázovém zplanění z přírody zase vymizí, jen některé se v invadovaných společenstvech uchycují natrvalo. Jsou pak příčinou změn ve společenstvech zmíněných výše, ale zároveň i ukazateli změn v krajině. Nejčastěji totiž obsazují nedostatečně či nevhodně obhospodařované části krajiny. Platí, že nejjednodušším způsobem boje proti invazním rostlinám je prevence, tedy pravidelná péče o luční porosty a zdejší krajinu.

Diverzité fytobentosu na vybraných tocích na území KRNAP se věnuje článek kolektivu autorů L. Kotyzové. Autoři se podrobně zabývají diverzitou řas a sinic a celkem objevili 254 taxonů. Výsledky jejich výzkumu ukazují na vliv antropogenního znečištění, kdy v intenzivně rekreačně využívaných lokalitách roste druhová diverzita fytobentosu a odráží zvýšený stupeň trofie a saprobity sledovaných vodních toků.

Obálka 60. ročníku (2023) časopisu *Opera Corcontica*, která znázorňuje invazní rostlinu lupinu mnoholistou (*Lupinus polyphyllus*).

Program obnovy přirozených funkcí krajiny na krkonošských loukách

Projekt „Druhově bohaté krkonošské louky 2019–2023, č. 115V172001001

Andrea Svobodová

Správa Krkonošského národního parku péči o louky věnuje každoročně nemalé finanční prostředky. Kromě již tradičního Programu péče o krajinu Správa KRNAP také využívá finance z Programu obnovy přirozených funkcí krajiny.

Pro obnovu hospodaření na krkonošských loukách z tohoto programu využíváme dotační titul: „Zajištění povinnosti OOP ve vztahu k zvláště chráněným územím a zajišťování opatření k podpoře předmětu ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit“, opatření: „1.5 Opatření realizovaná v souladu se schváleným plánem péče, souboru doporučených opatření dle §38, §45e ZOPK, zajištění provozu návštěvnických středisek nebo opatření vyplývajících ze smlouvy uzavřené dle §38, §45e odst. 6, §68.“

Projekt Druhově bohaté krkonošské louky 2019–2023 byl víceletý projekt, který měl za úkol podpořit přímá opatření na obnovu luk a návrat hospodaření na vybrané krkonošské louky. Jedná se o lokality, které jsou pro Správu KRNAP prioritní, pro obnovení či zachování druhové diverzity a udržení krajinářské hodnoty. Do projektu byly vybrány louky a luční enklávy, které splňovaly následující:

- louky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (např. pětiprstka žežulník, prstnatec májový, vstavač osmahlý, vachta trojlístá, zvonek český, chřástal polní a další),
- luční společenstva, která jsou chráněna soustavou Natura 2000, mezi něž patří druhově bohaté smilkové trávníky, květnaté podhorské a horské louky, podmáčené a rašelinné louky.
- louky významné z hlediska zachování krajinného rázu,
- louky v majetku České republiky a Správa KRNAP má příslušnost hospodařit s majetkem státu, tedy je nutné zajistit péči o tyto pozemky.

Během pětiletého období jsme v jednotlivých letech podpořili hospodaření na 40 – 70 ha luk na 20 lučních enklávách: Bouda na Pláni, Bouda Hájenka, Eliščíno Údolí, Horní Malá Úpa – chata Orlice, Niklův vrch, Šímovy Chalupy, Zadní Krásná Pláň, Hanapetrova Paseka, okolí chaty Univerzity Karlovy v Horní Malé Úpě, Lahrovy Boudy, Medvědí Boudy, Nad Křížovatkou, Přední Rennerovky, Petrova Bouda, Černá Hora – Horský hotel, Erlebachova Bouda, Husí boudy, Špindlerova Bouda, Velká Úpa – U Lišky, Obří důl – Bouda pod Studniční horou. Na těchto lokalitách byla prováděna, seč a úklid travní hmoty, pastva hospodářských zvířat (skot, ovce, koně), přesekávání nedopasků. Někdy byla druhová diverzita na loukách podpořena hnojením či úpravou vodního režimu nebo likvidací invazních či expanzivních druhů.

Celkem bylo v rámci projektu rozděleno 5 680 759,99 Kč.

V jednotlivých letech pak:

V roce 2019	1 459 234,99	
V roce 2020	913 584,89	Podrobnější přehled realizovaných akcí v rámci projektu je uveden v tabulce.
V roce 2021	1 035 257,75	
V roce 2022	1 216 397,58	
V roce 2023	1 056 284,78	

POPFK č. 115V172001001 Druhově bohaté krkonošské louky 2019–2013

Lokalita	Katastrální území	Realizace v roce	Výměra (ha)	Činnost	Náklady v Kč (bez DPH)
Bouda na Pláni	Přední Labská	2019	3,26	pastva skotu, přesekání nedopasků, likvidace borůvčí	88 014,24
Eliščino Údolí	Horní Malá Úpa	2019	6,73	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesekání nedopasků	161 321,55
Horní Malá Úpa – Orlice	Horní Malá Úpa	2019	1,6	pastva skotu, přesekání nedopasků	41 280,77
Niklův Vrch	Dolní Malá Úpa	2019	9,77	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesekání nedopasků	105 674,49
Šimovy Chalupy	Dolní Malá Úpa	2019	10,67	pastva krav, likvidace borůvčí, přesekání nedopasků	270 734,70
Bouda Hájenka	Přední Labská	2019	3,17	pastva skotu, přesekání nedopasků	78 805,74
		2020	3,17	pastva skotu, přesekání nedopasků	84 552,70
Zadní Krásná Pláň	Přední labská	2019	1,3	seč a úklid travní hmoty	43 799,00
		2021	1,33	seč a úklid travní hmoty	45 855,87
		2022	1,33	seč a úklid travní hmoty	48 378,64
		2023	1,26	seč a úklid travní hmoty	51 487,68
Hanapetrova Paseka	Dolní Dvůr	2019	1,84	seč a úklid travní hmoty	53 949,34
		2020	1,84	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesekání nedopasků	60 390,38
		2021	0,39	seč a úklid travní hmoty	15 759,18
		2022	1,7	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu	62 486,88
		2023	1,61	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu	62 612,29

Horní Malá Úpa – UK	Horní Malá Úpa	2019	2,97	pastva skotu, přesečení nedopasků	69 143,24
		2020	2,98	pastva skotu, přesečení nedopasků	79 067,21
		2021	2,98	pastva skotu, přesečení nedopasků	78 531,71
		2022	2,98	pastva skotu, přesečení nedopasků	80 458,33
		2023	2,87	pastva skotu, přesečení nedopasků	88 541,96
Lahrový Boudy	Strážné	2019	12,12	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesečení nedopasků	220 834,97
		2020	17,91	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesečení nedopasků	253 707,31
		2021	9,16	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesečení nedopasků	224 924,33
		2022	10,12	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesečení nedopasků	244 279,01
		2023	7,81	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesečení nedopasků	102 457,59
Medvědí Boudy	Špindlerův Mlýn	2019	3,63	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesečení nedopasků	108 505,29
		2020	4,92	pastva ovcí, přesečení nedopasků	118 734,26
		2021	4,92	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesečení nedopasků	106 333,23
		2022	4,95	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesečení nedopasků	118 749,50
		2023	4,22	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesečení nedopasků	127 125,86
Nad Křížovatkou	Velká Úpa I.	2019	1,84	pastva skotu, přesečení nedopasků	49 638,64
		2020	1,85	pastva skotu, přesečení nedopasků	53 630,88

		2023	1,85	pastva skotu, přesekáání nedopasků	65 372,81
Přední Rennerovky	Strážné	2019	9,29	pastva ovcí, přesekáání nedopasků	167 533,02
		2020	18,7	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu a ovcí, přesekáání nedopasků	194 597,87
		2021	8,53	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesekáání nedopasků	181 196,00
		2022	7,74	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesekáání nedopasků	194 695,68
		2023	5,34	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, přesekáání nedopasků	122 408,08
Petrova Bouda	Špindlerův Mlýn	2020	2	seč a úklid travní hmoty	68 904,28
		2021	2	seč a úklid travní hmoty	86 627,06
		2022	2	seč a úklid travní hmoty	167 049,36
		2023	3,99	seč a úklid travní hmoty	163 101,68
Černá hora – Horský hotel	Černá hora v Krkonosích	2021	4,26	seč a úklid travní hmoty	98 275,31
		2022	4,26	seč a úklid travní hmoty	90 775,69
		2023	4,27	seč a úklid travní hmoty	96 068,56
Erlebachova Bouda	Špindlerův Mlýn	2021	4,79	seč a úklid travní hmoty, pastva ovcí, skotu a koní, přesekáání nedopasků	98 851,32
		2022	3,2	seč a úklid travní hmoty, skotu, přesekáání nedopasků	42 495,75
		2023	3,2	seč a úklid travní hmoty, skotu, přesekáání nedopasků	20 000,14
Husí Boudy	Strážné	2021	1,54	seč a úklid travní hmoty	39 169,29
		2022	1,03	seč a úklid travní hmoty	38 159,01

		2023	1,51	seč a úklid travní hmoty	50 746,85
Špindlerova Bouda	Špindlerův Mlýn	2021	1,3	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesekání nedopasků	18 499,74
		2022	1,3	seč a úklid travní hmoty, pastva skotu, přesekání nedopasků	22 089,01
Velká Úpa – U Lišky	Velká Úpa II.	2021	1,13	pastva ovcí a koz, přesekání nedopasků	41 234,71
		2022	2,25	pastva ovcí a koz, přesekání nedopasků	79 652,98
		2023	2,22	pastva ovcí a koz, přesekání nedopasků	78 419,09
Obří důl – bouda Pod Studniční horou	Pec pod Sněžkou	2022	0,69	seč a úklid travní hmoty	27 127,74
		2023	0,65	seč a úklid travní hmoty	27 942,19
Celkem			248,24		5 680 759,99

Program péče o krajinu

Andrea Svobodová, Hana Matěásková, Tomáš Janata

V roce 2023 již dvacátým sedmým rokem přispěl Program péče o krajinu k ochraně přírody na území KRNAP a jeho ochranného pásma.

Čerpání finančních prostředků dle jednotlivých účelů použití finančních prostředků (dříve předmět podpory) a typů opatření ukazuje následující přehled:

Účel použití finančních prostředků PPK	Typ opatření pro daný účel PPK	počet akcí	Náklady včetně neuplatněné části DPH (Kč)
A.2 Neinvestiční opatření k podpoře zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech.	4. Opatření zajišťující existenci částí přírody pro jejichž ochranu byla předmětná území zřízena (včetně předmětů ochrany evropsky významných lokalit) nebo existenci zvláště chráněného druhu	9	358 832,97
		1	32 640,00

	2. Údržba a budování technických zařízení nebo objektů sloužících k zajištění státem chráněných zájmů v předemtných územích		
A.3 Neinvestiční opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit	4. Opatření zajišťující existenci částí přírody pro jejichž ochranu byla předmětná území zřízena (včetně předmětů ochrany evropsky významných lokalit) nebo existenci zvláště chráněného druhu	8	443 655,41
	3. Opatření směřující k odstranění dřívějších negativních zásahů nebo negativních vlivů	1	12 250,00
A.4 Neinvestiční opatření k zajištění povinností státu plynoucích z právních předpisů vztahujících se ke státní správě zvláště chráněných území a jejich ochranných pásmech, včetně navrhovaných	4. Opatření zajišťující existenci částí přírody pro jejichž ochranu byla předmětná území zřízena (včetně předmětů ochrany evropsky významných lokalit) nebo existenci zvláště chráněného druhu	5	5 889 145,88
A.5 Neinvestiční opatření realizovaná na základě dohod uzavřených dle § 68 zákona č. 114/1992 Sb.	4. Opatření zajišťující existenci částí přírody pro jejichž ochranu byla předmětná území zřízena (včetně předmětů ochrany evropsky významných lokalit) nebo existenci zvláště chráněného druhu	33	3 795 281,34
A.6 Podkladové a osvětové materiály pro krajinnotvorné programy	5. Zpracování podkladových a osvětových materiálů pro krajinnotvorné programy jako podkladů pro účelné vynakládání fin. prostředků v rámci programu	2	176 000,00
Celkem		59	10 707 805,60

Finanční prostředky byly využity následovně:

- ochrana a podpora populací obojživelníků obnovou tůní a trdlišť,
- podpora netopýrů vyčištěním jejich zimovišť,
- likvidace invazních a expanzivních druhů rostlin a živočichů (zejména lupiny mnoholisté, netýkavky žláznaté a dalších),
- zajištění péče o významné a památné stromy – realizace zdravotního a bezpečnostního řezu,
- obnova alejí podél cest dosadbou stromů, výsadba stromů v krajině, podpora a obnova extenzivních sadů,

- likvidace nežádoucích nárostů křovin a dřevin pro udržení žádoucí druhové skladby lučních porostů,
- podpora drobných vlastníků a nájemců v péči o botanicky cenné porosty v KRNAP a OP (seč a úklid travní hmoty nebo pastva, přesekání nedopasků, udržování vodního režimu, podpora bezobratlých živočichů),
- zajištění potřebné péče o přírodní památky a botanické lokality (seč a úklid travní hmoty nebo zajištění pastvy s přesekáním nedopasků, udržování vodního režimu, podpora bezobratlých živočichů),
- realizace požadovaného managementu na vybraných květnatých horských loukách (seč a úklid travní hmoty nebo zajištění pastvy s přesekáním nedopasků, udržování vodního režimu, podpora bezobratlých živočichů),
- obnova mobilních infopanelů sloužících k informování veřejnosti o péči na krkonošských loukách,
- zajištění podkladů pro proces lučního auditu a zpracování dat pořízených pro monitoring a management luk.

Při rozdělování finančních prostředků na podporu lučních společenstev jsou upřednostňovány louky a luční enklávy, které splňují následující:

- louky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (např. pětiprstka žežulník, prstnatec májový, vstavač osmahlý, vachta trojlístá, zvonek český, chřástal polní a další),
- luční společenstva, které jsou chráněna soustavou Natura 2000, mezi něž patří druhově bohaté smilkové trávníky, květnaté podhorské a horské louky, podmáčené a rašelinné louky.
- louky významné z hlediska zachování krajinného rázu,
- louky v majetku České republiky a Správa KRNAP má příslušnost hospodařit s majetkem státu, tedy je nutné zajistit péči o tyto pozemky.

Rozdělování finančních prostředků z Programu péče o krajinu se řídí Směrnicí MŽP č. 4/2022 pro poskytování finančních prostředků v rámci Programu péče o krajinu v letech 2022–2026 a ceny jsou stanoveny na základě kalkulace vycházející z ceníku „Náklady obvyklých opatření MŽP“.

Přidělená dotace od MŽP na rok 2023 činila 10 700 000 Kč.

4. PÉČE O LES

Zhodnocení činnosti OPNP v roce 2023

Činnost odboru péče o národní park (OPNP) byla v roce 2023 ovlivněna stále pokračující gradací kůrovce nejen ve střední a východní části Krkonoš (LHC Maršov, část LHC Vrchlabí) jako v předchozích letech, ale už i v západní části Krkonoš (LHC Harrachov). Tato situace způsobuje zvýšený objem nahodilých těžeb v lesních porostech na území KRNAP.

Nepříznivý vliv na činnost OPNP má také celkový stav lesních porostů na území ČR, kde vlivem dlouhodobého sucha dochází k oslabování lesních porostů a jejich napadení kůrovci. Těžba kůrovcem

napadené dřevní hmoty je tak na území KRNAP v posledních pěti letech nejvyšší od roku 1994, kdy správa lesů přešla pod Správu KRNAP.

Celkově lze konstatovat, že v roce 2023 došlo k překročení plánovaných ukazatelů v těžbě dřeva k dodávkám a přibližování dřeva a zároveň nebyly naplněny některé výkony v pěstebních činnostech.

Umělá obnova byla v roce 2023 provedena na ploše 28,00 ha (v roce 2022 na ploše 27,36 ha, v roce 2021 19,60 ha). Následující roky lze očekávat srovnatelný, či mírně zvýšený (v důsledku výsadeb na kalamitních plochách) objem zalesňování s objemem letošního roku. Celkově nižší objem zalesňování proti nedávné minulosti je z hlavní části důsledkem změny způsobu těžeb, kdy nedochází k vzniku nových holin a porost je v obnovní těžbě pouze uvolňován pro přirozené zmlazení. Toto přirozené zmlazení je v roce 2023 evidováno na ploše 33,58 ha. V následujících letech s postupným odrůstáním náletů můžeme počítat s nárůstem přirozené obnovy. Dále bylo pokračováno s dosadbou listnatých dřevin a jedle do již založených smrkových kultur.

Výchovné zásahy v roce 2023 byly provedeny na celkové ploše 1503,78 ha. Z toho tvoří prořezávky 871,43 ha a probírky 632,35 ha.

V roce 2023 k navýšení těžeb oproti stanovenému plánu z důvodu zpracování nahodilých těžeb (kúrovec, vítr). V důsledku toho se také podíl nahodilých těžeb k těžbě celkové drží na vysoké úrovni srovnatelné s předchozími lety. V roce 2023 činí procento nahodilých těžeb k těžbě celkové 83 %, v roce 2022 90 %, v roce 2021 to bylo 98 %. Z celkové výše těžeb 148 730 m³ tak tvoří nahodilé těžby 124 004 m³, z těžeb nahodilých hmota napadená kúrovci 81 197 m³.

Úmyslné těžby, s výjimkou těžeb předmýtních (probírky), se po většinu roku 2023 neprováděly. Zbývající část těžeb činí nevyhnutelné těžby související s odkácením nebezpečných stromů v blízkosti obydlí, cest a turistických chodníků.

Plán těžeb realizovatelné dřevní hmoty ve výši 95 000 m³ byl naplněn na 141 943 m³. Celková výše těžeb činí 148 730 m³ z čehož je 1 450 m³ samovýroby a 5 337 m³ hmoty ponechané v porostu. Využitelné hmoty tedy bylo již zmíněných 141 943 m³. Přibližování dřevní hmoty se provádělo převážně šetrnými technologiemi – potahy, lanovkami a vyvážecími soupravami, přímé přibližování dřeva z porostů traktory není prakticky z ekologických důvodů prováděno. Celkem tak bylo přibliženo 144 439 m³ dřeva.

Přehled těžeb dřeva KRNAP v roce 2023:

Roční předpis v m ³	Těžba dřeva v m ³					
	Úmyslná		Nahodilá			Celkem
	obnovní	výchovná	Kúrovec	vítr, sníh, ostat.	%	
144 373	12 239	12 487	81 197	42 807	83	148 730

Přehled těžební činnosti Správy KRNAP

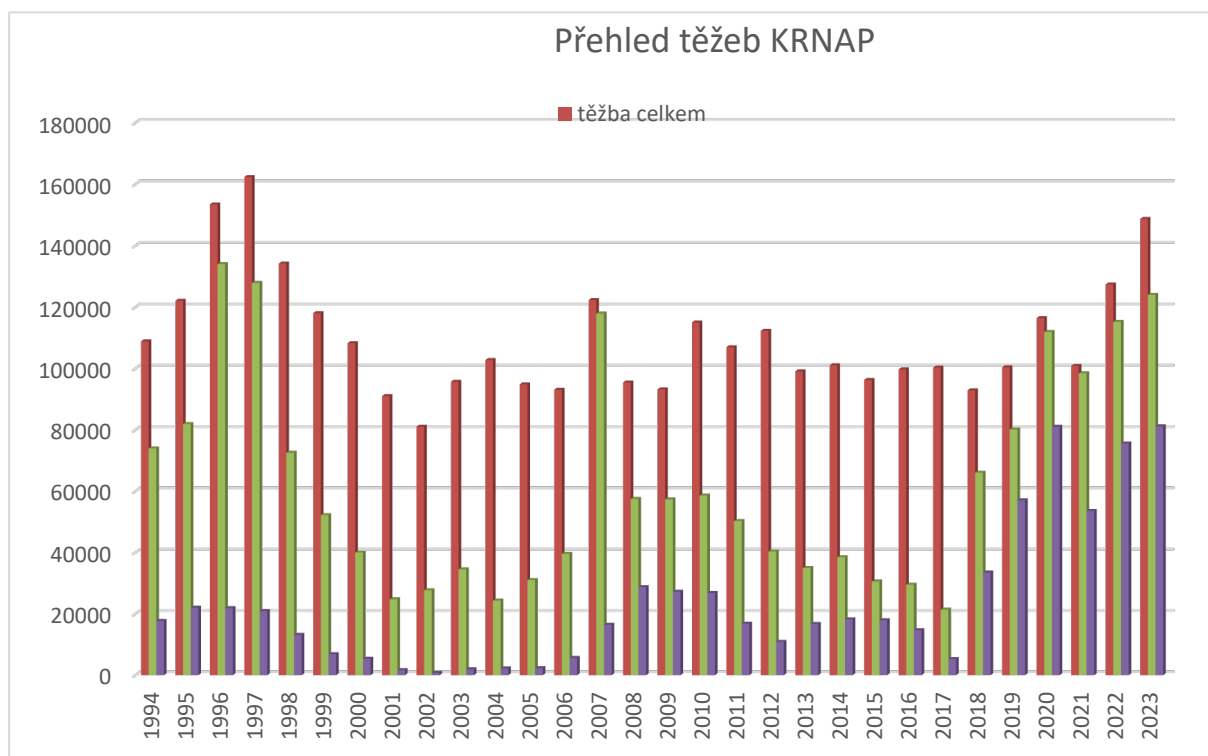
rok	těžba celkem	z toho nahodilá	z nahodilé hmyzová
1994	108 873	73 981	17 701
1995	122 075	81 915	22 009

1996	153 458	133 999	21 899
1997	162 352	127 904	20 943
1998	134 186	72 568	13 163
1999	118 058	52 199	6 847
2000	108 277	40 012	5 370
2001	91 057	24 744	1 667
2002	81 069	27 710	758
2003	95 700	34 513	1 928
2004	102 795	24 330	2 221
2005	94 869	31 031	2 313
2006	93 111	39 574	5 621
2007	122 320	117 894	16 456
2008	95 484	57 499	28 707
2009	93 243	57 339	27 229
2010	115 038	58 574	26 849
2011	106 961	50 293	16 820
2012	112 290	40 344	10 853
2013	99 099	34 979	16 722
2014	101 098	38 487	18 200
2015	96 317	30 568	17 953
2016	99 745	29 491	14 686
2017	100 340	21 372	5 275
2018	92 940	66 039	33 480
2019	100 432	80 183	57 058
2020	116 432	111 932	81 058
2021	100 888	98 477	53 582
2022	127 408	115 219	75 610
2023	148 730	124 004	81 197

přehled těžeb
KRNAP za rok 2023

	ÚP Harrachov	ÚP Rezek	ÚP Šp. Mlýn	ÚP Černý Důl	ÚP Pec pod Sněžkou	ÚP Horní Maršov	KRNAP celkem (m ³)
předmýtní úmyslná (m ³)	1 287,87	4 182,91	253,16	2 361,33	1 302,64	3 098,73	12 486,64
mýtní úmyslná (m ³) vč. mimořádné	1 622,66	4 663,04	4 415,75	665,20		872,96	12 239,61
Těžba úmyslná celkem (m ³)	2 910,53	8 845,95	4 668,91	3 026,53	1 302,64	3 971,69	24 726,25

kůrovcová (hmyzová) (m ³)	10 969,32	14 534,38	7 965,73	18 395,99	16 260,06	13 071,43	81 196,91
lapáky (m ³)	787,34	1 497,23	1 265,90	1 921,71	513,20	1 380,56	7 365,94
kůrovcová celkem (m ³)	11 756,66	16 031,61	9 231,63	20 317,70	16 773,26	14 451,99	88 562,85
živelná – vítr (m ³)	1 900,91	4 235,47	6 316,40	5 389,38	3 482,65	10 679,92	32 004,73
ostatní (m ³)	329,82	1 398,83	1 171,84	25,64	510,02		3 436,15
živelná + ost. celkem (m ³)	2 230,73	5 634,30	7 488,24	5 415,02	3 992,67	10 679,92	35 440,88
Těžba nahodilá celkem (m ³)	13 987,39	21 665,91	16 719,87	25 732,72	20 765,93	25 131,91	124 003,73
Těžba KRNAP celkem (m ³)	16 897,92	30 511,86	21 388,78	28 759,25	22 068,57	29 103,60	148 729,98

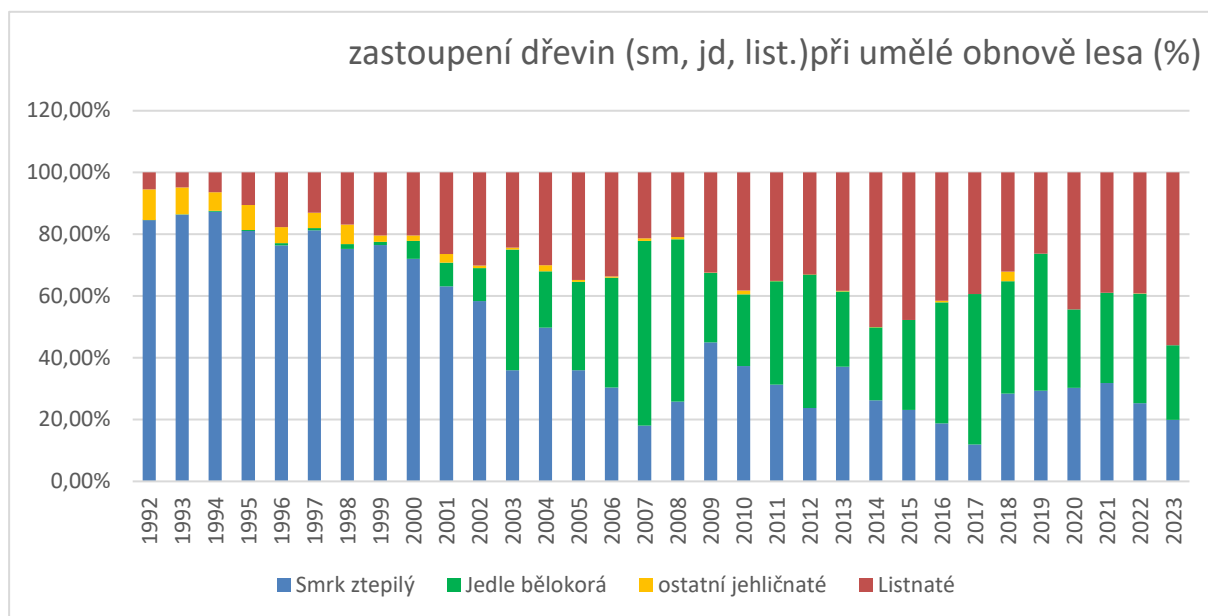

OBNOVA LESA 2023

zalesňování

z toho :	ha	1 000ks	% z plochy	% z množství
smrk ztepilý	5,58	16,370	19,93	23,64
jedle bělokorá	6,76	8,577	24,14	12,39
dub letní	1,08	8,300	3,86	11,99

buk lesní	10,53	28,159	37,61	40,67
javor klen	2,16	3,530	7,71	5,10
bříza pýřitá	1,76	3,928	6,29	5,67
olše šedá	0,10	0,300	0,36	0,43
jeřáb ptačí	0,03	0,072	0,11	0,10
Celkem	28,00	69,236	100,00	100,00
síše a přirozená obnova				
smrk ztepilý	19,64			
jedle bělokorá	1,96			
modřín opadavý	0,02			
buk lesní	5,02			
javor klen	0,14			
jasan ztepilý	0,05			
bříza sp.	1,87			
jeřáb ptačí	4,86			
celkem	33,56			

Správa KRNP získala v roce 2023 od společnosti Škoda Auto 26 890 sazenic lesních dřevin

Pavel Blažek

Správa Krkonošského národního parku získala od Škoda Auto, a. s., v rámci projektu „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“ prostředky na nákup a výsadbu 26 890 sazenic. Cílem projektu je podpořit nekomerční výsadbu především v místech ohrožených vodní či větrnou erozí, v místech ohrožených sesuvy půdy, zelené pásy mezi komunikacemi a obcí či rekultivace území. Tímto projektem chce společnost Škoda Auto upozornit na aktivity v oblasti životního prostředí a snižování emisí.

Správa Krkonošského národního parku se opětovně stala úspěšným žadatelem v projektu a získala 260 000 Kč na nákup a výsadbu sazenic jedle bělokoré a listnatých dřevin. Výsadby se provádějí za účelem zlepšení druhové skladby porostů na území Správy KRNAP, a to formou podsadeb stávajících, převážně smrkových porostů sazenicemi jedle bělokoré a listnatých dřevin nebo formou dosadeb těchto dřevin do založených smrkových kultur. Celkem se v rámci projektu vysadilo 5 600 ks sazenic jedle bělokoré, 16 610 ks buku lesního, 780 ks javoru klenu a 3 900 ks břízy pýřité.

5. STÁTNÍ SPRÁVA

Vývoj v legislativě

Hana Slavičková

V roce 2023 byl zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. novelizován zákonem č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku. Správa KRNAP se na základě tohoto zákona stala orgánem ochrany zemědělského půdního fondu nejen na území národního parku, ale i v na území ochranného pásma. Navíc získal úplně novou pravomoc – státní správu podle lesního zákona na území národního parku a jeho ochranného pásma.

Zákonem č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který vyšel těsně před koncem roku a nabyl účinnosti 1.1.2024, přišla o tuto pravomoc podle lesního zákona v ochranném pásmu národního parku.

Souhrnný přehled činnosti OSS

Hana Slavičková

V roce 2023 vydal odbor státní správy 823 závazných stanovisek (především ke stavební činnosti) a 754 správních rozhodnutí (zejména ke kácení dřevin mimo les – těch bylo 276). Celkově pracovníci odboru odeslali 3 320 písemností, k nimž patří kromě výše zmíněných rozhodnutí a závazných stanovisek také např. oznámení o zahájení řízení, výzvy k doplnění podání, stanoviska k územně plánovacím dokumentacím, stanoviska k dotčení soustavy Natura 2000 – EVL Krkonoše a PO Krkonoše, konzultační stanoviska apod.

Za celý rok přijal odbor státní správy celkem 5 572 písemnosti (podání, rozhodnutí stavebních a vodoprávních úřadů, protokolů z ústních jednání, jichž se pracovníci odboru účastnili aj.).

Ve 12 rozhodnutích o stanovení výše odvodů za odnětí ze zemědělského půdního fondu byly předepsány odvody ve výši 62 734 Kč. V 82 správních řízeních sankční povahy (přestupky fyzických a

právnických osob) zahájených v roce 2023 byly uloženy pokuty v celkové výši 1 130 000 Kč. Ve 3 případech bylo předepsáno odstranění následků neoprávněného chování.

Zásady péče o KRNAP a jeho OP

Hana Slavičková

Na zasedání Rady parku dne 11. 5. 2023 se Správa KRNAP a Rada KRNAP se dohodly na návrhu Zásad péče o Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo 2023–2038 podle § 38a odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Ministerstvo životního prostředí tento dokument schválilo protokolem ze dne 14. 3. 2023 a stanovilo platnost zásad péče na termín od 1. 8. 2023 do 31. 12. 2038.

Zásady péče jsou k nahlédnutí: <https://www.krn timer.cz/priroda/ochrana/koncepcni-dokumenty/>

Nové opatření obecné povahy

Hana Slavičková

Na konci roku 2023 bylo Správou KRNAP vydáno nové opatření obecné povahy č. 1/2023 o zákazu vstupu na vybraná místa KRNAP a jeho OP. V souladu se zákonem o myslivosti Správa KRNAP omezila vstup lidí na vybrané úseky účelových komunikací, či částí honiteb na území KRNAP a jeho OP v období od 1. 11. do 30. 4. kalendářního roku, a to až do 30. 4. 2026. V terénu budou předmětné přístupové komunikace nebo oblasti honitby Správou KRNAP označeny textem „Zákaz vstupu“ a dočasně na nich budou umístěny fyzické zábrany. Současně je zakázán vstup do přezimovacích obor.

Restrikce slouží k ochraně zvěře a ochraně před škodami na lesních porostech, ale také i k ochraně přírody a krajiny. Pro zajištění rovnováhy v ekosystémech má zajištění nerušeného pobytu zvěře v krajině v zimním období velký význam. Na území KRNAP se tento požadavek týká především zvěře jelení, která se v zimním období přirozeně stahuje do nižších horských poloh. Avšak většina míst v těchto nižších polohách je právě v zimním období hojně využívána lyžaři a ostatními zimními návštěvníky hor. Jelení zvěř, která má v zimním období zvýšený energetický výdej, trpí při častém rušení stresem. Správa KRNAP se proto snaží soustředit zvěř v klidnějších oblastech, kde však může zvěř okusem terminálů i bočních výhonků dřevin a ohryzem kůry z kmenů mladých jehličnatých porostů způsobit značné škody na lesních porostech. Z důvodu péče o zvěř a její ekosystémy zřizuje Správa KRNAP tzv. přezimovací obůrky, ve kterých se jelení zvěř shromažďuje, protože v nich má zajištěn klid a pravidelný přísun potravy. Dále jsou také zřizována krmeliště pro zvěř. Tímto způsobem jsou eliminovány škody na lesních porostech. V obůrkách je však jelení zvěř soustředěna na relativně malém prostoru, a je proto žádoucí zabránit jejímu rušení a plašení, které by mohlo vést k prorážení plotu stresovanými jedinci a případně i k jejich úhynu. Vybraná místa, na nichž je zakazován vstup veřejnosti, jsou úseky účelových komunikací, které vedou k přezimovacím objektům a krmelištím. Dále Správa KRNAP omezuje vstup do přezimovacích obůrek a do částí honiteb, kde jelení zvěř zimuje. Termín platnosti zákazu vstupu byl stanoven tak, aby korespondoval s předpokládaným termínem výskytu sněhové pokrývky.

6. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Kolik jsme toho provedli

Michal Skalka

Vzhledem k tomu, že už několik let používáme stejnou metodiku i rozdělení cílových skupin pro potřeby této tradiční zprávy můžeme konstatovat, že po výrazném poklesu počtů programů EV a jejich účastníků v letech 2019 a 2020 se v roce 2022 pomalu vracíme k počtům programů a jejich návštěvníků před pandemií Covid-19. V počtech akcí pro MŠ, ZŠ a SŠ v součtu, máme za posledních 5 let rekordní počet 390 akcí, ale pouze pro 8 107 žáků a studentů (rekord je z roku 2019 – 10 752 žáků a studentů). Z hlediska efektivity jsou menší skupiny výhodou, z hlediska ekonomiky naopak. Rychleji se do předkovidového stavu vrací počet akcí pro všechny cílové skupiny v KCEV Krtek, počet jejich účastníků však zaostává. Podrobnější analýzu návštěvnosti akcí pracoviště EV v KCEV Krtek i mimo něj lze získat v excelových souborech, které jsou přílohou této zprávy.

Podle počtů programů a jejich účastníků však nelze hodnotit, jaký význam mají aktivity pracoviště EV Správy KRNAP pro veřejnost, nebo pro přírodu v Krkonoších. Ještě složitější je zjistit vztah aktivit EV a posilování pověsti Správy KRNAP a dalších složek ochrany přírody. Přesná evaluace postojů a chování účastníků programů EV je velmi komplikovaná, a lze ji udělat jen v krátkodobém horizontu u jednotlivých skupin. V rámci projektu Výzkumy veřejného mínění pro Společnou strategii péče o Krkonošský národní park a Karkonoský Park Narodowy externisté od roku 2022 zjišťovali, jak rezidenti a návštěvníci vnímají samotný KRNAP, Správu KRNAP a její aktivity. Výsledky ukazují, že více než 85 % respondentů je spokojený se Správou KRNAP i se soužitím s ní, a její práci, výsledky a působení by hodnotili školní známkou 1,7 až 1,81. I když je toto hodnocení pro Správu potěšitelné, nelze zjistit, jaký podíl na tomto hodnocení má pracoviště EV.

	2023	2022	2021	2020
KCEV Krtek	235/6 342	235/4 923	117/4 037	105/3 407

¹ <https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnap/projekty/ostatni-projekty/vyzkumy-verejneho-mineni-pro-spolecnou-strategii-peco-o-krkonosky-narodni-park-a-karkonoski-park-narodowy/>

neKCEV Krtek	402/10 803	360/9 638	283/7 036	270/6 303
Suma EV	637/17 135	595/1 561	400/11 073	375/6 710

S kým to bylo – personální pokrytí pracoviště EV

Tabulkové počty lektorů EV Správy KRNP se v roce 2022 proti předchozím rokům nezměnily. Došlo však k personální obměně. K 31. 12. 2023 personální obsazení pracoviště EV Správy KRNP vypadá následovně:

Ing. Michal Skalka – vedoucí pracoviště, tvorba koncepcí pracoviště EV, obsahové stránky a návrhů grafiky infocedulí, koncepce a realizace provozu KCEV Krtek, zajištění přednášek v KCEV Krtek a jinde

Ing. Daniel Bílek – lektor EV, přednášky a programy zaměřené hlavně na ptáky, myslivost, ježky, ovoce, program Tma přede mnou aneb dotkněme se Krkonoše, příprava a vedení letních táborů, plnění a evidence projektu Výchovou a osvětou k ochraně přírody KRNP II.

Kamila Nývltová – lektorka EV zaměřená na programy pro MŠ, vedení letních táborů, organizace soutěže Krkonoše očima dětí a akce Louka plná dětí

Mgr. Eva Müllerová – lektorka EV (původně projektová) tč. zástup za rodičovskou dovolenou lektorky Kláry Štěrbové, realizace programů Jelen, seznamte se..., od 1. 9. 2023 projektová lektorka EV a muzejní pedagogiky (MP)

Mgr. Lucie Koďousková – lektorka EV tč. zástup za rodičovskou dovolenou lektorky Marty Teplé a zajištění provozu KCEV Krtek, vedení programů v Krtku i mimo něj, od 1.9.2023 lektorka EV bez Krtku

Od 1. 9. 2023 jsme zahájili projekt Výchovou a osvětou k ochraně přírody KRNP III.2, proto jsme přesunuli Evu Müllerovou z pozice řadového lektora EV na pozici projektového lektora s pracovním úvazkem 1,0. O zmíněném projektu uvedu podrobnosti níže. Správa KRNP dne 18. 10. 2023 otevřela v augustiniánském klášteře ve Vrchlabí dlouho rekonstruované Muzeum Krkonoše (MK). Protože Koncepce práce s veřejností a EV Správy KRNP3 (Koncepce) je platná nejen pro EV, ale i pro ostatní zaměstnance Správy vč. MK, bylo nutné začít s propojováním EV a MP. V duchu této syntézy začínáme razit heslo „Zabijme ekologickou výchovu a muzejní pedagogiku na Správě KRNP, vytvořme krpapí vzdělávání!“. Proto lektorka EV Eva Müllerová, vzděláním zaměřená na sociální a kulturní ekologii, začala sestavovat vzdělávací program v nově otevřeném MK, který bude obsahovat jak základy EV, tak i muzejní pedagogiky.

V předchozích letech jsme ukončili projekt Ambassador KRNP. Měl za cíl vybudovat si malý tým Správou KRNP vzdělaných příznivců, kteří budou schopni vést jednodušší programy v souladu s naší Koncepcí. Tento projekt vyprodukoval jednu pozdější lektorku EV (Petru Frkovou) a jednu ambasadorku (Hanku Trachtulcovou). Podařilo se navázat spolupráci ambasadorky Hanky Trachtulcové se Stezkou korunami stromů Krkonoše (SKSK), kde Hanka odvedla 10 programů. Celkem odvedla se Stezkou i mimo ni 13 EV programů pro 330 lidí. Pro naše pracoviště to znamená, více prostoru pro více specializované programy vedených lektory EV Správy.

V roce 2023 se nám podařilo rozvinout práci s firmami nabízející dobrovolnickou práci svých zaměstnanců. Garantem těchto aktivit je Jirka Cupák. Firmy obvykle chtějí sázet stromky v lese, v čemž jim nelze vyhovět. Správa sází stromky v lese minimálně, spíše podporuje přirozenou obnovu lesa. Sazení stromků vychází ze Zásad péče o KRNP a není možné, aby bylo závislé na „náhodných“ dobrovolnících. Sazení stromků je poměrně náročná a drahá aktivita, kterou nequalifikovaný pracovník snadno (a draze) může pokazit. Proto dobrovolníkům nabízíme úklid klestí v lese, likvidaci invazních

² <https://www.krnapp.cz/sprava/sprava-krnap/projekty/ostatni-projekty/vychovou-a-osvetou-k-ochrane-prirody-krkonosskeho-narodniho-parku-iii/>

³ Koncepci práce s veřejností a EV Správy KRNP stanovuje cíle, kterých by měly programy dosahovat u relevantních cílových skupin, a je hlavně na lektorech, jakými cestami cílů dosáhnou.

rostlin na loukách, hrabání staré trávy na loukách a podobně. Garant J. C. k tomu sestavil Katalog prací nabízených dobrovolníkům, kde si zájemci mohou vybrat, kde a co by chtěli vyvádět⁴. Dobrovolníkům je nutné vždy vysvětlit smysl jejich práce, ukázat jim přesně co a jak mají dělat a motivovat je vhodným způsobem. K tomu je důležitá přítomnost garanta po celou dobu jejich práce. Při dobrovolnických akcích většinou nejde o reálnou fyzickou pomoc a úsporu peněz Správy. Kvalita práce nekvalifikovaných dobrovolníků, plánování, doprava a přítomnost garanta na místě, pracovní pomůcky, případný propagační materiál často mají hodnotu srovnatelnou s ušetřenými náklady. Dle různých zkušeností u nás i v zahraničí stojí jedna hodina dobrovolnické práce cca 100+ Kč. Je to ale velmi dobrý prostředek na budování image Správy a možnost komunikace s jinak obtížně oslovitelnou skupinou. V roce 2023 tak proběhlo 32 akcí s 1 271 dobrovolnými pracantky.

Programová nabídka pracoviště EV Správy KRNP – stejné cíle, nové cesty⁵

Programová nabídka pracoviště je podobná nabídce předchozích let. Lektorka EV EM si připravila svůj autorský program Rekordy rostlinné a živočišné říše KRNP. Protože se snažíme propojit EV s MP, lektorka EV EM připravuje vzdělávací program změřený na krkonošské květnaté louky s bohatou biodiverzitou. Vzhledem k propojování Eva MP bude třeba upravit stávající Koncept práce s veřejností a EV.

Stezka je přítel – tradičně pracoviště EV Správy KRNP spolupracuje se Stezkou korunami stromů Krkonoše⁶ situované v ochranném pásmu nad Janskými Lázněmi. Toto komerční zařízení je vhodné pro interpretaci „pěkného“ lesa různým skupinám i jako příklad dobré spolupráce státní ochrany přírody a soukromé komerční firmy. V roce 2023 jsme se na Stezce podíleli zejména na programu pro rodiny s dětmi v době jarních prázdnin Stezka v noci, srpnovém programu Stmívání na Stezce a dalších. Spolupráce se Stezkou korunami stromů Krkonoše je pro nás důležitá protože nám umožňuje oslovit lidi, kteří se o ochranu přírody nezajímají, na naše programy pro veřejnost by nepřišli, ale Krkonoše navštěvují. Některé programy na SKSK vede naše externí ambasadorka Hanka Trachtulcová (vizte laskavě výše).

Krtkání pro veřejnost – už neskutečná 10. (slovy: desátá!) sezóna akcí pro veřejnost. Ta začíná během listopadu, pokračuje každý čtvrtek od 18 hodin (bez vánoc) až do konce dubna (rádi bychom), spíše do půlky května. Znamená to 25 cestopisných nebo přírodovědeckých přednášek nejlépe místních přednášejících. V roce 2023 zakrkal Laco Miko (o půdě), Vašek Sojka a Jakub Juda (Správa NP České Švýcarsko – požár), Radko Tásler (jeskyně a blbodíry kolem Vrchlabí), Jan E. Svatoš (Až zařve lev) a další. V rámci Krtkání jsme pokřtili knížky Jana Štursy – Boj o Krkonoše, Karla Polívky – Blog krkonošského hoteliéra, Radka Táslera – Krkonošský kraj a společnou knihu kolektivu autorů – 60 příběhů Krkonoš. Proběhl koncert učitelů vrchlabské ZUŠ John Williams a Williams v Krkonoších, a výstavy fotografií Czech Nature Photo, které jsme partnerem, fotografická výstava Miloše Šálka – Sněžka a výstava ke knize 60 příběhů Krkonoš.

Za co – účast na EV programech Správy KRNP vybíráme poplatky dle oficiálního ceníku č 4/2021. Jeho základním principem je relativně levný vlastní program (od 20 Kč/os. pro MŠ po 200 Kč/os. za program Jelen, seznamte se...) a dražší sazba 10 Kč/km dopravy lektora ke klientovi a zpět. Snažíme se tak motivovat cílové skupiny, aby přijížděly k nám za programem, a aby lektor netrval příliš mnoho času za volantem jako nekvalifikovaný řidič. Klienti většinou s platbou za naše programy počítají, někdy k tomu používají finanční zdroje Šablony, případně jiné. Pokud požadujeme za naše programy peníze, je to pro nás silně motivační, protože nám záleží na dobrém jménu Správy. Klient nesmí mít pocit, že program byl drahý, musí mít pocit, že to byla dobrá investice. Vzhledem k tomu, že nově otevřené MK začíná nabízet vzdělávací programy pro školy a další skupiny, bude třeba ceník aktivit sjednotit. Na první pohled banální problém naráží na to, že legislativa programy v muzeu nedaní, ale EV programy

⁴ <https://www.krnap.cz/navstevnici/dobrovolnictvi/>

⁵ aktuální nabídka programů pracoviště EV je zde: <https://www.krnap.cz/navstevnici/ekovychova/>

⁶ <https://treetop-walks.com/krkonose/>

ano. Další komplikací je i to, že spolu s programem MK je zajištěný vstup do expozice, kterou občas (nikoli vždy) využívají programy EV.

EDU WEEK7 – pro nás nová akce organizovaná ŠKODA AUTO nadačním fondem poslední týden v srpnu zejména pro učitele ve městech, kde má ŠKODA AUTO výrobní linky, tedy i ve Vrchlabí. Akce proběhla v KCEV Krtek, dopoledne vždy semináře pro učitele, odpoledne webináře on-line na témata spojená s pedagogikou. Pro nás je zajímavé to, že se setkáme s učiteli z regionu i se dozvíme něco nového v našem oboru.

Projektové aktivity pracoviště EV – nové možnosti a nové zdroje

Lektoři EV Správy KRNAP se podílejí na tvorbě a realizaci projektů Správy KRNAP zaměřených na práci s veřejností a vzdělávání financovaných z různých externích zdrojů. Jejich podíl bývá často při přípravě koncepce projektu a jeho obsahové části (texty, náměty a revize grafiky, obrázky atd.), i při samotné realizaci programů a dalších aktivit.

Ekovýchovou a osvětou k ochraně přírody III. – Pracoviště EV Správy KRNAP ukončilo v srpnu 2023 projekt Ekovýchovou a osvětou k ochraně přírody II, který zajistil finanční krytí úvazku 1,0 lektora EV v měsících květen, červen, září a říjen předchozího roku, (vrcholy sezóny pracoviště EV) a dopravu školních skupin autobusem ze školy na místo programu EV a zpět. V září 2023 začal pokračovací obdobný projekt na další 2 roky. Za rok 2023 jsme pomohli s dopravou 56 skupin a 1 548 účastníků autobusy vrchlabské firmy KAD, kterou jsme vybrali řádným výběrovým řízením.

Upgrade Šindelky – projekt připravovaný na změnu Lesnicko-myslivecké expozice v budově staré manufaktury harrachovské Šindelky, které je tč. spíše obecná bez lokálního zaměření. Prvotní studie řeší novou expozici striktně cílenou na aktivity Správy KRNAP při přestavbě krkonošských lesů do podoby lesů přírodě blízkým. Nová expozice v Šindelce bude navazovat provozně i tematicky na novou expozici mj. o historii krkonošských lesů v MK ve Vrchlabí, a plánovanou přestavbu IC Správy KRNAP v Harrachově zaměřenou na vegetační stupně v Krkonoších. V druhé polovině roku 2023 Správa vybrala prostřednictvím VŘ architektonický ateliér Hlaváček architekti s. r. o.8 a podle studie provedené SIMID v roce 2022 jsme začali připravovat dokumentaci v realizaci stavby. Upgrade Šindelky mělo být projektem přeshraničním s KPN. Na konci roku 2023 se však ukázalo, že partnerská organizace KPN nemá svoji část projektu připravenou. Hledáme tedy zdroje na realizaci projektu Upgrade Šindelky z jiných externích zdrojů.

Zpřístupnění vrcholu Sněžky⁹ – projekt, jehož prvotní zadání bylo zpřístupnit po rekonstrukci lanovky vrcholové plato Sněžky pro vozíčkáře. To se ukázalo jako v této době technicky efektivně neřešitelné, proto byla koncepce a zadání projektu přeformulováno. Z projektu byla provedena rekonstrukce štětovaného schodiště od horní stanice lanovky na Sněžce, vymezení prostoru pro návštěvníky podél schodiště a po obvodu vrcholového plata novým řetězovým zábradlím, tvorba a instalace 8 dřevěných informačních cedulích umístěných na všech přístupových cestách na Sněžku. Vzniklo rovněž 10 krátkých videoklipů interpretujících krátkou vegetační dobu a ohrožení vysokou návštěvností vrcholu Sněžky¹⁰.

Usměrnění návštěvnosti v KRNAP VII. etapa¹¹ – projekt zaměřený na zkvalitnění a doplnění infrastruktury pro návštěvníky (informační a výstražné cedule, mapy v terénu i v interiérové verzi se zachycenými Klidovými územími), značení Klidových území v terénu, nové netradiční značení památných stromů na území KRNAP a jeho OP vč. informační brožury pro veřejnost. Z projektu vznikla

⁷ <https://www.nfsa.cz/cs/kalendar/45-edu-week-2023>

⁸ <https://hlavacek-architekti.cz/o-nas/>

⁹ <https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnep/projekty/eu-2014-2020/zpristupneni-vrcholu-snezky/>

¹⁰ <https://www.facebook.com/spravakrnep/videos/2701937639937407> a podobná videa na FB Správy KRNAP.

¹¹ <https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnep/projekty/eu-2014-2020/usmerneni-navstevnosti-vzhladem-k-zajmum-ochrany-prirody-krkonoskeho-narodniho-parku-vii-etapa/>

i reedice starších tiskovin Správy, puzzle pro děti a další. Velmi důležitou součástí tohoto projektu byla Analýza návštěvnosti Krkonoš a KRNAP v roce 2021, 2022 a částečně také v roce 2023. Analýzu zajišťovala CE-Trafic počínaje nákupem „velkých dat“ (big data), konče jejich seřazením, filtrací a interpretací. V současné době mají závěrečné zprávy Analýzy 560 stran tabulek, grafů a komentářů. Analýza nabízí různým zájemcům nepřehledné množství informací a záleží na tom, kdo si jaké informace vybere. Vzhledem k tomu, že Analýza je veřejně dostupná zdarma¹², vítají ji destinační společnosti, místní instituce činné v turistickém ruchu a další. Její výsledky jsou tématem některých národních setkání a konferencí.

Oživení klášterní zahrady II. – projekt krytý Nadačním fondem ŠKODA AUTO, který podle interní strategie fondu podporuje rozvoj okolí a města, ve kterém má nějakou továrnu. Z projektu jsme v roce 2023 obnovili informační panely na geostezce v Klášterní zahradě a kolegové z odd. ochrany přírody připravili projekt na obnovení rastrových záhonů. V roce 2024 náš čeká instalace zbývajících panelů a vlastní realizace obnovy rastrových záhonů. Podaří-li se navázat druhou fází projektu, vznikne tzv. relax-zóna, která nabídne návštěvníkům Muzea Krkonoš a Vrchlabákům místo k odpočinku v těsném sousedství kláštera a přístup do vodoteče protékající klášterní štěpníci. Právě vodoteč je oblíbeným cílem rodin s menšími dětmi z horkých letních dnů. Má však strmé břehy a projekt bude řešit snadný a bezpečný přístup.

Velký komunikační projekt III – pracoviště EV využilo finance poskytnuté MŽP prvotně ke vzdělání lektorů EV, druhotně k dalším zaměstnancům Správy v komunikačních a lektorských dovednostech. To jsou klíčové kompetence pro úspěšnou ochranu přírody nejen v KRNAP. V roce 2023 proběhla následující školení:

Čtyři největší chyby ve vyjednávání (Martin Svatoš, Forarb)¹³ – 14 zaměstnanců Správy KRNAP, kteří tímto školením v předchozích letech neprošli, 1 externí spolupracovník řešící praktickou ochranu památných stromů v KRNAP a jeho OP (Lukáš Neklan, fa. Datel – arboristika¹⁴) a 1 externí členka týmu řešící problematiku výskytu vlků v ČR (Markéta Gruňová, ZOO Safari DK), 1 pracovník MŽP, 5 pracovníků AOPK; základní školení o nejdůležitějších vyjednávacích chybách pro každého;

Master class ve vyjednávání (Martin Svatoš, Forarb) – 6 vedoucích pracovníků Správy KRNAP, pokračování školení Čtyři chyby ve vyjednávání pro pokročilé;

Živá interpretace Marka Wallise – 1 vedoucí lektor EV; nácvik alternativních průvodcovaných prohlídek atraktivních pro veřejnost;

Škola emocí – 2 lektorky EV; jednoduchý kurz o práci s vlastními emocemi i emocemi ostatních

Kurz pro průvodce – 7 průvodců a lektorů muzejní pedagogiky Správy KRNAP, práce se sdělením, cílem interpretace a expozicí jako nástrojem interpretace;

Komplexní výcvik lektorů – 2 začínající lektoři EV Správy; definování cíle programu, sestavení programu, práce se skupinou

Protected Landscape Area Aragvi (Gruzie) – v roce 1 vedoucí lektor EV Správy v Aragvi PL na setkání místních komunit, aktivistů z jiných zahraničních projektů a českých komunit v Tbilisi prezentoval smysl projektu PL Aragvi; v dalším výjezdu do GEO stejný pracovník představoval práci strážce přírody Správy KRNAP pracovníků činným v Aragvi PL. Vzhledem ke kulturním, sociálním a přírodním odlišnostem se ukazuje, že mise v Gruzii nevyžadují špičkového odborníka na danou problematiku v Česku, ale odborníka, který má přehled o dané problematice v Česku a umí na tuto problematiku improvizovat na zahraniční misi (protože to, co si připraví v Česku, zaručeně bude jinak v Gruzii, na to lze spolehnout).

Hravá naučná stezka Janské Lázně

¹² https://www.krnep.cz/media/migfd2min/analyza_navstevnosti_krkonos_rok_2022_31_3_2023-upraveno.pdf

https://www.krnep.cz/media/zwgf5dmn/analyza_navstevnosti_krkonos_q1-q3_2023_30_11_2023.pdf

¹³ <https://forarb.com>

¹⁴ <http://www.datel-arboristika.cz/>

Naučná stezka podle stejného konceptu jako ostatní HNS Správy. Začíná u spodní stanice kabinové dráhy Janské Lázně a končí u Stezky korunami stromů Krkonoše. Na 7 zastaveních interpretuje 7 zajímavých krkonošských živočichů, kteří zde žijí nebo alespoň žili a je naděje, že se nějakým způsobem do Krkonoš vrátí.

Oslavy 60. narození KRNAP – byly v roce 2023 koncipovány netradičně mnoha různými aktivitami, které zaměstnaly celou řadu zaměstnanců Správy, včetně pracovníků EV. Těch se nejvíce týkalo zabezpečení stánků Správy KRNAP na akcích pořádaných v rámci „Otevření/Ukončení lázeňské sezony“, „Den dětí v...“, „Konec školního roku v ...“, „Začátek školního roku v ...“ a další. Tyto akce mají pro zlepšování image Správy velký potenciál, protože dávají možnost snadno oslovit mnoho lidí, kteří se o ochranu přírody v KRNAP nezajímají, ale ovlivňují ji svojí přítomností. Nechtou naše publikace, nechodí na naše akce; přesto se ale v Krkonoších pohybují, žijí, pracují. Stánky jsou interpretačně nenáročné, nemají za cíl vzdělávat lidi, ale sdělit, že Správa nabízí programy a není ekoteroristickou organizací. Vyžadují však min. 1 pracovníka Správy s erudicí + pomocníka, bez kterého se jeden ani nenají a nemůže odejít na toaletu. Pouze externisty stánky nelze zajistit, protože k nim je potřeba služebního auta, a to externista bez školení BHP řídit nesmí. Pracoviště EV zajistilo 7 víkendových stánkových akcí ve špičkové sezóně plně školních výletů. Zajistilo také instalaci a programy související s výroční prodejní výstavou velkoformátových fotek ve vršovickém výstavišti H40. Konzultacemi se podílelo se na tvorbě výročního filmu Petra Jana Juračky „Zrušme KRNAP!“¹⁵, který byl představen v Praze v listopadu 2023.

Pár fotek z EV aktivit v roce 2023:

Obr. vlevo – pomoc krkonošským loukám, děti místních škol hrabou starou trávu.

Obr. vpravo – program Myslivost v KRNAP.

Obr. vlevo – program Myslivost v KRNAP, pozorování jelenů v oboře

Obr. vpravo – program Jak se žije ježkům, při kterém místní školy dostanou ježka k zimnímu pobytu

¹⁵ <https://www.krnep.cz/aktuality/tz-zrusme-krnap/>

Obr. vlevo – tradiční přednáška pro ZŠ Domažlice na lyžařském výcviku

Obr. vpravo – křest knížky Blog krkonošského hoteliéra v Krtku

Obr. vlevo – aktivity pro děti na akci Zvířátkové Vánoce

Obr. vpravo – vernisáž fotografické výstavy k 60. výročí založení KRNAP v galerii H40

Obr. vlevo – Smyčcové kvarteto Trutnoforte na Stmívání na Stezce

Obr. vpravo – vzdělávání zaměstnanců Správy v komunikačních dovednostech

Obr. vlevo – vedená prohlídka Stezky korunami stromů Krkonoše

Obr. vpravo – křest knížky Boj o Krkonoše

Správa KRNAP

112 SOS	150 HASIČI
155 LÉKAR	158 POLICIE

HORSKÁ SLUŽBA
692 448 338
nebo 1210

GOPR
(+48) 985
nebo 601 100 300

Sněžka – chránit ji jako korunovační klenoty?

Sněžka je v Česku jediná, má obrovskou cenu, jako naše korunovační klenoty. Když je chcete vidět, musíte stát dlouhou frontu, budou za silným sklem a nenechají vás na ně sáhnout. Sněžku chrání jen řetězy a ohleduplnost návštěvníků. Chraňte vzácné rostliny a ptáky vázané na vrchol Sněžky, zůstaňte na cestě, nepřelézajte řetězové zábrany.

Obr. – náhled infocedule v projektu Zpřístupnění vrcholu Sněžky

Obr. – zastávka HNS Janské Lázně

Správa KRNPAP v roce 2022 vykoupila pozemky za 3,3 miliony korun

Správa Krkonošského národního parku ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí v roce 2022 vykoupila do státního vlastnictví, příslušnosti hospodaření pro Správu Krkonošského národního parku, některé pozemky, které se nacházejí na území národního parku a jeho ochranného pásma. Předmětné výkupy pozemků byly hrazeny prostřednictvím Národního programu životního prostředí Státního fondu životního prostředí České republiky v celkové výši 3 289 850 Kč za rok 2022.

Jednalo se o různé druhy pozemků – louky, lesy apod. Na řadě z nich se vyskytují zákonem zvláště chráněné druhy rostlin či živočichů. Zakoupené pozemky navazují na již nyní Správou KRNPAP obhospodařované pozemky, a tak dochází ke scelování státních pozemků.

Tento projekt je financován Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Světový den mokřadů slavíme i v Krkonoších

Rozsáhlé komplexy subalpínských mokřadů náleží mezi nejpozoruhodnější biotopy Krkonoš. Největší rašeliništní komplexy náhorní planiny východních a západních Krkonoš – Úpské rašeliniště a Pančavská louka – byly v roce 1993 zařazeny mezi nejvýznamnější mokřady světa v rámci tzv. Ramsarské úmluvy. Právě z iniciativy Ramsarské úmluvy (www.ramsar.org) se slaví 2. únor jako Světový den mokřadů.

„Téma mokřadů a jejich významu v krajině nabylo v poslední době na aktuálnosti, a to zejména ve spojení s tématem globálních změn klimatu,“ říká ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch. „My si význam tohoto ekosystému pro přírodu Krkonoš i pro lidi v Krkonoších i v podhůří, velmi dobře uvědomujeme. Jen v posledních letech jsme udělali dva veliké projekty na podporu mokřadů přímo v terénu a letos na ně navážeme dalším projektem,“ říká Böhnisch. Jednalo se o projekty Stabilizace významných lesních ekosystémů (2010–2014) a Stabilizace vodního režimu (2014–2015). Letos na ně naváže projekt Revitalizace mokřadů na vybraných plochách území KRNAP.

Tento projekt bude realizován od ledna 2018 do konce roku 2022. V první řadě vznikne podkladový materiál s aktuálními datovými a prostorovými údaji o mokřadních společenstvech. Na jeho základě vytipujeme plochy vhodné k revitalizaci poškozených ekosystémů a na nich následně vybudujeme přehrážky. Jejich zanášením a zarůstáním postupně dojde k likvidaci v minulosti nevhodně vybudovaných odvodňovacích systémů a k následné obnově mokřadního stanoviště. Ze zkušeností z předchozích projektů a znalosti situace předpokládáme, že vybudujeme až 3 000 přehrážek, které zpomalí odtok vody a přispějí tak ke zlepšení funkce koloběhu vody v krajině. V rámci revitalizovaných ploch budou také založena monitorovací místa pro sbírání dat, která nám umožní srovnání počátečního stavu ploch a jejich postupný vývoj po zásahu. Revitalizované mokřady budou významnou podporou při probíhající obnově lesních ekosystémů zejména v těch částech národního parku, které byly v minulosti poškozeny imisemi.

Projekt Revitalizace mokřadů na vybraných plochách území KRNAP bude realizován v letech 2018–2022 a je podpořen prostředky z programu Operační program životní prostředí.

Nejvýznamnějším typem mokřadů v Krkonoších jsou bezesporu rašeliniště. Rašeliniště na hřebenech Krkonoš jsou součástí krkonošské arkticko-alpínské tundry a výrazně je ovlivňuje chladné klima. Roční průměrné teploty se pohybují kolem 0 °C, roční úhrn srážek dosahuje zhruba 1 500 mm a souvislá sněhová pokrývka zde leží od začátku listopadu do konce dubna. Takové klimatické podmínky jsou srovnatelné s horskými oblastmi Norska a Švédska. To vysvětluje, proč se v těchto polohách Krkonoš vyskytuje tolik severských a vysokohorských druhů. Největšími poklady krkonošských rašelinišť jsou například drobný keříček ostružiník moruška, malinký ptáček slavík modráček tundrový, suchopýry pochvatý a úzkolistý, šídlo horské známé jako létající drahokam nebo vyslanec severské tundry, bylina všivec sudetský.

V Krkonoších jsou k vidění dva typy rašelinišť. Úpskému nebo Pančavskému rašeliništi se říká vrchoviště. Lesní rašeliniště najdete na Černé hoře. Kromě jezírek s vodou jsou v rašeliništi taky kopečky – buly, tvořené hustě narostlými rašeliničky.

Charakteristickou rostlinou rašelinišť jsou rašeliničky. V Krkonoších jich roste kolem 20 druhů. Bez rašeliniček by nebylo rašeliniště, ale tahle rostlinka je zajímavá ještě z několika dalších důvodů. Zatímco většina rostlin během svého života doroste do nějaké velikosti a pak ukončí svůj růst, rašelinička pořád přirůstá. Rašeliniště ale nevyroste až do nebe. Rašelinička totiž ze spodu zase uhnívá a vytváří tak mazlavou rašelinu. Kromě živin z hornin, na nichž rašeliniště vzniklo, a ze vzduchu, které sem vítr nafouká, přijímají rašeliničky potravu právě ze svých rozkládajících se těl. Druhou zvláštností je schopnost rašeliniček zadržovat vodu. Dokážou pojmout až dvacetinásobek svého objemu. Právě proto je v rašeliništích pořád vlhko a trvalo by opravdu dlouho, než by rašeliniště vyschlo.

Největší ohrožení pro tyto cenné lokality představují sami návštěvníci Krkonoš, jestliže nerespektují pravidlo pohybu pouze po turistických cestách v I. zóně, resp. zóně přírodní KRNAP.

Vlk je v Krkonoších už zase doma

Krkonoše už jsou opět domovem i pro vlka obecného. Ve své době byl po medvědovi druhou největší šelmou, která zde žila. Byl vyhuben v první polovině 19. století, ale od roku 2018 se sem opět 2018 začal vracet. Nejprve se jednalo o výjimečná pozorování. Jejich počet ale poslední dobou stoupá a dnes již můžeme s jistotou říci, že vlk se v Krkonoších opět usadil. V polské části Krkonošského národního parku polští zoologové sledují dlouhodobě se vyskytující smečku. Na české straně hor jsou v poslední době pozorování častá a to prakticky od Harrachova až po Žacléř.

Jelikož setkání s vlkem již nejsou vzácná, je na místě připomenout si, jak se v takové situaci chovat. Když se vám do cesty postaví vlk, nebojte se. Zvíře nejprve zkoumá, zda pro něj nepředstavujete hrozbu. Nepřibližujte se, nechte vlka jít! Ponechte mu únikový prostor. Můžete tleskat rukama, zakřičet, aby vás vlk slyšel a uvědomil si, že jste člověk. Pokud vlk váhá s odchodem, hodte na něj hroudu zeminy nebo klacek. V žádném případě se vlky nepokoušejte krmit ani jim nenechávejte žádnou potravu. Své domácí mazlíčky mějte zabezpečené či uvázané na vodítku.

Vzhledem k tomu, že v jiných částech republiky se potravou vlků občas stávají i hospodářská zvířata, i my jsme v kontaktu s farmáři, kteří hospodaří v Krkonoších. Společně hledáme řešení, jak jejich stáda zabezpečit před nežádoucí návštěvou této šelmy. Existují možnosti, jak s podporou z Operačního programu Životní prostředí zabezpečit pastviny proti útoku velkých šelem, a to jak vybudováním kvalitnějších ohrad, nebo pořízením pasteveckých psů. I kvůli nim mějte své vlastní psy v národním parku raději na vodítku. Pokud už hospodáři vznikne škoda, pak má možnost na příslušném krajském úřadě požádat o náhradu škody. Nově se připravuje i možnost čerpat dotaci na újmu za ztížené hospodaření v oblasti výskytu vlka obecného. Nicméně je jednoznačné, že žádné opatření není 100%, ale pouze snižuje pravděpodobnost napadení hospodářských zvířat vlkem.

Vlk má svoje místo v přírodě i v naší kultuře. Vzbuzuje respekt i obdiv, někdy ale i obavy. Lidé jej nemilosrdně pronásledovali, nyní se k nám postupně začíná vracet a plnit svou roli predátora v přírodě. Zkušenosti z Evropy ukazují, že je možné v krajině hospodařit a zároveň zde mohou žít divoké šelmy (s využitím materiálů zpracovaných Agenturou ochrany přírody a krajiny, <https://www.navratvlku.cz/aktuality/co-delat-pri-setkani-s-vlkem>.)

Cenu ředitele Správy KRNAP za rok 2022 získalo 11 oceněných

Při v pořadí třináctém předávání Cen ředitele Správy KRNAP 16 se laureáty stalo jedenáct význačných osobností či institucí, které přispěly k rozvoji Krkonoš a povědomí o našich horách. Jsou jimi palynoložka Vlasta Jankovská, starosta obce Poniklá Tomáš Hájek, pedagog a spisovatel Aleš Fetters, lesník a bývalý ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka, mykolog Rostislav Fellner, provozovatel Lesní boudy Michal Krejpl, dráteník Ladislav Šlechta, dlouholetý vedoucí vrchlabského národopisného souboru Krkonošský horal Stanislav Lelek, in memoriam, hospodář Norbert Tippelt ml., bývalý člen Horské služby Krkonoše Karel Novák a spisovatelka Šárka Denková, která získala Cenu veřejnosti.

Smyslem tohoto ocenění je vyzdvihnout lidi, kteří svým životem a prací znamenají či znamenali přínos pro Krkonoše. „I v letošním roce se nám sešly velmi kvalitní nominace. S ohledem na 60. výročí založení Krkonošského národního parku jsme se s ostatními členy Výboru 17 rozhodli udělit ocenění jedenácti osobnostem,“ říká ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch. Nominace laureátů Ceny ředitele Správy KRNAP posílala v hojných počtech veřejnost. V letošním roce Výbor vybíral ze tří desítek návrhů.

¹⁶ Cena ředitele Správy Krkonošského národního parku vyzdvihuje osobnosti, které svou prací, výkony či občanskými aktivitami představují či představovaly významný přínos pro Krkonošský národní park či Krkonoše jako region.

¹⁷ Výbor Ceny ředitele Správy KRNAP se skládá z vedoucího oddělení styku s veřejností (Radek Drahný), náměstkyně ředitele (Jakub Kašpar), předsedy Svazku měst a obcí (Jan Sobotka) a zástupce Horské služby Krkonoše (Pavel Jirsa).

Laureáti, resp. jejich zástupci převzali z rukou ředitele Správy KRNAP Robina Böhnische ceny v podobě Krakonoše. Ty vyrobil jako drátěné plastiky Ladislav Šlechta z Harrachova technikou smyček. Předlohou mu bylo nejstarší vyobrazení Krakonoše tak, jak je známe z Hellwigovy mapy Slezska z roku 1561. K výrobě jedné sošky bylo zapotřebí přibližně 30 metrů železného taženého žíhaného drátu, který musí být pro potřeby pletení tvárný a měkký. Výroba jednoho Krakonoše zabrala více než 30 hodin. Vzhledem k tomu, že v letošním roce byl oceněn i přímo pan Šlechta, tak z rukou ředitele Správy KRNAP dostal výjimečně broušenou vázu z dílny dalšího zdejšího řemeslníka Miloše Plecháče z Čisté u Horek.

Krátké videoportréty všech oceněných najdete na <https://youtu.be/YdGx6kKYkR8>

Cenu ředitele Správy KRNAP již obdrželi:

za rok 2010:

Josef Fanta, významný odborník na problematiku lesa

Pavel Klimeš, krajinný ekolog

Valerián Spusta, lavinový specialista a dlouholetý horský záchranář

Jiří Bruník, in memoriam, fotograf Krkonoš

za rok 2011:

Marie Kubátová, spisovatelka

Theodor Lokvenc, významný lesnický odborník

Jiří Havel, fotograf

Oldřich Lábek, in memoriam, lesník, bývalý ředitel Správy KRNAP

za rok 2012:

Miroslav Klapka, první ředitel Správy KRNAP

Miroslav Chadim, bývalý člen Horské služby

Čestmír Klos, novinář a bývalý redaktor časopisu Krkonoše

Josef Šourek, in memoriam, botanik

za rok 2013:

Jana a František Tauchmanovi, vedoucí folklorního souboru Špindleráček

Jaroslav Koldovský, dlouholetý člen Horské služby Krkonoše

Jan Štursa, botanik a bývalý ředitel Správy KRNAP

Otokar Štětka, in memoriam, první náčelník Horské služby Krkonoše

za rok 2014:

Jan Vaněk, zoolog

Slávka Hubačiková, lidová vypravěčka

Jaroslav Hovorka, bývalý člen Horské služby

Jan Materna, zoolog

Jiří Novák, in memoriam, bývalý ředitel Správy KRNAP

za rok 2015:

Jan Jeník, botanik

Josef a Jarmila Waldmannovi, organizátoři kulturního dění v Pasekách nad Jizerou

Milena Kociánová, geobotanička

Roman Odvárko, dlouholetý člen Horské služby Krkonoše

Vladimír Šatný, in memoriam, bývalý vedoucí odboru ochrany přírody Správy KRNAP
za rok 2016:

Petr Kadleček, lesník

František Krahulec, botanik

Miroslav Kubát, starosta Jablonce nad Jizerou

Tomáš Filka, dlouholetý člen Horské služby Krkonoše

Josef Sekyra, geolog, in memoriam

za rok 2017:

Antonín Jurásek, lesník

Miloslav Bartoš, historik

Jiří Dunka, bývalý náčelník Horské služby Krkonoše

Aleš Suk, pedagog

Jan Messner a Štefan Spusta, in memoriam, bývalí členové Horské služby

za rok 2018:

František Jirásko, historik

Alfréd Pucher, strážce KRNAP

Petr Miles, přírodovědec, in memoriam

Antonín Tichý, sběratel a historik

Irena Bělochová, dokumentátorka

Přemysl Kovářík, člen Horské služby Krkonoše

Martin Maček, hospodář, in memoriam

Jan Luštinec, historik

Eliška Pilařová, publicistka

za rok 2019:

Hana Jůptnerová, pedagožka, in memoriam

Růžena Štěpánková, bývalá pracovnice Správy KRNAP

Eva Kalášová, bývalá pracovnice Správy KRNAP

Radko Tásler, speleolog

Jiří Sehnal, bývalý šéfredaktor časopisu Krkonoše

Adolf Klepš, náčelník Horské služby Krkonoše, in memoriam

Karkonoský Park Narodowy

Josef Tylš, lesník a propagátor rohačkových jízd, in memoriam

Radek Hanuš, hudebník

za rok 2020:

David Mlejnek, hospodář

Jan Červinka, horolezec

Jiří Daněk, obnovitel drobných sakrálních staveb, in memoriam

Jiří Rohlík, kartograf a vydavatel map
Karel Hroch, lesník
Rautis, a. s., výrobce tradičních vánočních ozdob
Vladimír Paudera, bývalý člen Horské služby Krkonoše
za rok 2021:
Pavel Klapuš, propagátor lyžařského sportu
Jan Grúz, ornitolog
Karel Hník, fotograf
Jan Hampl, kočí
Hana a Jiří Kulichovi, Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER
Michal Janou, polárník a meteorolog, in memoriam
Josef Nechanický, bývalý člen Horské služby Krkonoše, krkonošský lesník
Věra Ničová, pedagožka a ilustrátorka

Krkonošský národní park slaví 60. výročí založení

Před 120 lety byl c. a k. místodržitelstvím v Praze vydán výnos o ochraně krkonošské květeny. V roce 1904 zřídil Jan Nepomuk hrabě Harrach na Strmé stráni v Labském dole první krkonošskou rezervaci. Před 100 lety navrhl prof. František Schustler zřízení Národního parku krkonoško-jizerského. V roce 1959 byl na polské straně vyhlášen Karkonoský Park Narodowy. V důsledku těchto všech kroků vyhlásila vláda před 60 lety, 17. května 1963, Krkonošský národní park i na české straně hor.

Zřízení prvního českého národního parku bylo vyvrcholením několika desetiletí úsilí o ochranu krkonošské přírody a počátkem práce nejprve několika málo odborníků, z něhož se vývojem a postupným připojováním, pracovišť (muzeum, státní správa, lesní hospodářství) stala v roce 1994 organizace o pěti odborech. Dnešní stav ochrany krkonošské přírody je tedy výsledkem společné práce mnoha set pracovníků různých specializací, kteří prošli pracovišti Správy. Externí vědecké pracovníky či dodavatelské firmy už nikdo ani nespočítá. Zapojení a propojení takového počtu lidí jednoznačně podtrhuje naše současné motto, které zní Člověk a příroda.

K oslavě tohoto významného jubilea jsme připravili celou řadu akcí, které probíhají v průběhu celého roku.

Již v lednu 2023 jsme představili emblém 60. výročí a nového jednotného vizuálního stylu Správy KRNAP. Emblém doplňuje značku KRNAP a jeho použití je časově omezené po dobu oslav výročí. Grafické ztvárnění emblému navazuje na současné architektonické koncepty KCEV Krtek a budoucího Návštěvnického centra Krkonošského národního parku. Geometrická skladba jejich jednotlivých dílů se odráží v pojetí emblému. Pestrá skladba barev představuje dosavadní pestrost aktivit Správy Krkonošského národního parku a různorodost přírodního bohatství, pro které byl národní park vyhlášen a které se v Krkonoších dodnes nachází. Veřejnost si tohoto emblému může všimnout na uvítacích stojanech s logem KRNAP na hranici národního parku nebo na služebních vozech Správy KRNAP.

Od dubna do září jsme připravili v sedmi krkonošských městech a obcích zábavná odpoledne (22. dubna Horní Maršov, 3. června Jablonec nad Jizerou, 3. června Janské Lázně, 24. června Poniklá, 15. července Jilemnice, 12. srpna Rokytnice nad Jizerou, 9. září Žacléř), kdy se setkáme s místními obyvateli, s našimi sousedy. Pro děti budou připraveny hry s krkonošskou a environmentální tematikou.

V šesti krkonošských kostelích se skvělou akustikou a silnými příběhy jsme naplánovali koncerty klasické hudby v podání trubačů Správy KRNAP a hudebníků vrchlabské Základní umělecké školy Karla Halíře. První – ve hřbitovním kostele v Horním Maršově – již máme za sebou. Na další koncerty 2. června v evangelickém kostele v Křížlicích, 9. června v kostele sv. Václava v Pasekách nad Jizerou, 16. června v kostele Nejsvětější Trojice ve Fořtu, 8. září v kostele sv. Václava v Rudníku a 22. září v klášterním kostele sv. Augustina ve Vrchlabí.

Hlavní akce k 60. výročí připadla na pátek 19. května do Vrchlabí. Na Náměstí T. G. M. proběhly tři koncerty a videomapping na jižní fasádu bývalého augustiniánského kláštera.

V polovině roku jsme veřejnosti představili nový krátkometrážní dokumentární film o Krkonoších. Navíc po celý rok jsme výrazně posílili komunikaci na sociálních sítích s cílem přiblížit veřejnosti nejen krásy Krkonoše a fenomény, které chráníme, ale i všechny aktivity, které Správa KRNAP musí provádět, abychom jedinečnou přírodu Krkonoše dalším generacím zanechali ve stejném nebo ještě lepším stavu.

S oslavami se pojily i výstavy fotografií. Ve vstupní chodbě na Správě KRNAP vystavili své snímky účastníci fotovycházek, které již řadu let pořádáme. V Krtkovi byla zase k vidění velkolepá fotografická výstava 60 let Krkonošského národního parku o jeho krásách, důvodech ochrany a problémech, kterým hory musí čelit. Devět desítek velkoformátových pláten poté zamířilo do pražské holešovické galerie H40, kde bude výstava kulisou k lektorovaným programům pro školy.

Poslední, ale nikoliv významem, akcí, kterou spojujeme s oslavami 60. výročí založení KRNAP bylo na podzim plánované otevření nového vrchlabského Návštěvnického centra Krkonošského národního parku. Budova bývalého augustiniánského kláštera, později sídlo Krkonošského muzea Správy KRNAP, byla pro veřejnost uzavřena v říjnu 2017. V mezidobí prošel stavební rekonstrukcí celý objekt, pro potřeby Návštěvnického centra KRNAP vznikl v architektonickém studiu renomovaného architekta prof. Romana Kouckého objekt nového vstupu a v interiéru vzniká zbrusu nová expozice dokumentující příběh Krkonoše, a to jak s ohledem na jedinečnou přírodu, tak ve vztahu k soužití přírody a člověka.

Krkonoše. Krkonošský národní park. Jen málokdo si název nejvyšších českých hor a nejstaršího národního parku nespojí s nějakým výjevem, zážitkem či vzpomínkou. Najdeme tu hned několik českých nej. Nejvyšší horu i vodopád České republiky doplňují místa důvěrně známá z pohlednic a turistických průvodců – vždyť kdo neslyšel o malebném Mumlavském vodopádu, tajemném Rýchorském lese, skrytém Černohorském rašeliništi, či osobně nenavštívil pramen Labe. Přitom zmíněná turistická lákadla tvoří jen zlomek přírodních i kulturních hodnot, pro něž byl Krkonošský národní park založen.

Rada KRNAP se shodla na Zásadách péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo

Na 25. zasedání Rady KRNAP vznikla dohoda mezi Správou KRNAP a Radou KRNAP na návrhu Zásad péče o Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo na roky 2023–2038. Hlasování 47 členů Rady KRNAP skončilo 43 hlasů pro, 4 proti. Zásady péče jsou třetí, po managementové zonaci a klidových územích poslední nový nástroj péče a ochrany, jehož existenci ve všech národních parcích předpokládá tzv. národně-parková novela zákona o ochraně přírody a krajiny z roku 2017. Tento strategický dokument nahrazuje dřívější Plány péče a pro Správu KRNAP je závazný.

Návrh Zásad péče o Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo připravila Správa KRNAP jako orgán ochrany přírody ve spolupráci s pracovní skupinou Rady KRNAP, resp. dobrovolného svazku obcí Krkonoše – Svazek měst a obcí již v roce 2019. Po řadě jednání byl v roce 2020 konsensuální text postoupen Ministerstvu životního prostředí. Na základě připomínek a požadavků MŽP byl návrh Správou KRNAP částečně upraven, verzi textu pro konečné posouzení obdrželo MŽP 14. prosince 2021. MŽP návrh posoudilo, dále upravilo a 31. října 2021 zaslalo Správě KRNAP souhlas s vydáním oznámení o možnosti se s návrhem seznámit. Správa KRNAP vydala oznámení o možnosti seznámit se s návrhem Zásad péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo 3. února 2023. V 60denní zákonné lhůtě Správa KRNAP obdržela celkem 103 připomínek od 11 subjektů, které vyhodnotila (56 plně nebo částečně akceptovala, 23 neakceptovala, 20 vysvětlila a 4 vzala na vědomí). Protokol o vyhodnocení došlých připomínek a upravený návrh Zásad péče s promítnutím akceptovaných připomínek je k dispozici na webu Správy KRNAP a portálu veřejné správy (<https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnep/uredni-deska/>).

„Chtěl bych velmi poděkovat všem, kteří se na přípravě návrhu Zásad péče podíleli. Ať už kolegyním a kolegům ze Správy KRNAP a MŽP, členům pracovní skupiny Rady KRNAP/SMOK i autorům připomínek. A také vzpomenout hlavního editora návrhu Zásad péče, jedinečného ochranáře, vědce a člověka Jiřího Flouska, který nás uprostřed práce nejen pro Krkonoše, ale například také pro ochranu přírody v Gruzii, předčasně opustil 14. listopadu 2022,“ uvedl ředitel Správy KRNAP Robin Böhnsch.

Rok 2022: Návštěvníci se po covidové pauze vrátili do hor a Krkonoše mají nový rekord

Z analýzy velkých dat mobilních operátorů za rok 2022 vyplývá, že návštěvnost Krkonoš se po poklesu vlivem pandemie covid-19 a souvisejících opatřeních v roce 2022 vrátila zase na stále se zvyšující trajektorii a v roce 2022 dosáhla nového rekordu.

Správa KRNAP opět po několikaleté pauze získala data o návštěvnosti, vyplývající z analýzy tzv. „velkých dat“ – anonymizovaných údajů o pohybu uživatelů služeb mobilních operátorů. Z nich (a kombinace údajů ze sčítačů na hranicích klidových území národního parku) vyplývá, že po dočasném částečném poklesu návštěvnosti v letech 2020 a 2021, způsobeném pandemií covid-19 a souvisejícími omezeními, se počty lidí přijíždějících do Krkonoš a Krkonošského národního parku dostaly opět na předcovidovou úroveň, a dokonce překonaly dosavadní rekord roku 2018.

Z analýzy vyplývá, že Krkonoše zaznamenaly v roce 2022 celkem 12 111 212 návštěv, tedy o cca 250 000 víc, než v roce 2018. Samotný Krkonošský národní park pak v roce 2022 zaznamenal 5 763 996 návštěv [1], bezmála o milion (!) víc, než v roce 2018.

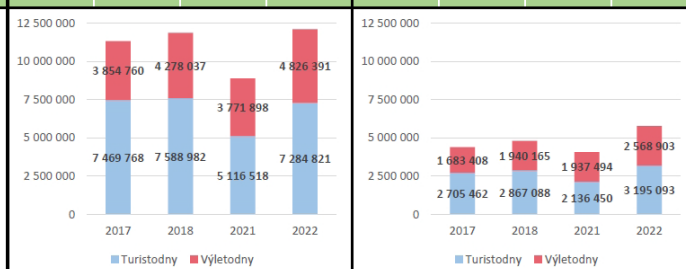
Rok 2021, kdy ještě částečně platila některá protiepidemická opatření, byl v Krkonoších klidnější. Celé pohorí navštívilo 8 888 416 lidí (návštěvodny), tedy tu proběhlo o 3,5 milionu návštěv méně, než v roce 2022. A v samotném KRNAP to bylo 4 073 944 návštěv, tedy o cca 1,75 milionu méně než loni.

Srovnání vývoje celkové návštěvnosti

Celková návštěvnost	Krkonose				KRNAP			
	2017	2018	2021	2022	2017	2018	2021	2022
Turisté	1 751 793	1 777 901	1 243 203	1 634 577	416 874	729 510	543 391	727 340
24 hod pobyty	4 280 758	4 242 166	2 615 147	3 362 555	1 376 990	1 415 328	991 479	1 483 156
Přenocování	5 599 392	5 653 482	3 849 984	5 589 339	1 130 803	2 086 628	1 606 038	2 361 045
Turistodny	7 469 768	7 588 982	5 116 518	7 284 821	2 705 462	2 867 088	2 136 450	3 195 093
Výletníci	1 905 461	2 008 674	1 456 003	1 930 389	673 532	1 017 310	998 556	1 500 998
Výletonávštěvy (výletodny)	3 854 760	4 278 037	3 771 898	4 826 391	1 683 408	1 940 165	1 937 494	2 568 903
Návštěvníci (turisté + výletníci)	3 657 254	3 786 575	2 699 206	3 564 966	1 090 406	1 746 820	1 541 947	2 228 338
Návštěvodny (turistodny + výletodny)	11 324 528	11 867 019	8 888 416	12 111 212	4 388 870	4 807 253	4 073 944	5 763 996

Poznámka:

Prezentovaná data o celkové návštěvnosti Krkonose a KRNAP byla vypočtena jako součet dat o návštěvnosti západní, střední a východní části daného území. Z toho plyne, že celková data mají spíše orientační charakter, neboť jedna osoba mohla být na základě svého chování v určitý den započítána jako návštěvník v rámci více analyzovaných území a v rámci celkových dat tedy může být započítána vícekrát. Např. v případě návštěvníka, který tráví v Krkonosích týdenní pobyt, je ubytován na území Krkonose - střed a v průběhu pobytu ve třech dnech podnikne celodenní výlet na území Krkonose - východ, může být tento návštěvník zaznamenán jako turista trávící 7 turistodny na území Krkonose - střed a současně jako výletník trávící 3 výletodny na území Krkonose - východ.

Název projektu: Usměrnění návštěvnosti v Krkonoském národním parku vzhledem k zájmům ochrany přírody - VII. Etapa
Číslo projektu: CZ.05.4.27/0.0/0.0/20_142/0014014

Nejvyšší počty návštěvníků zaznamenaly Krkonose jako celek i KRNAP samotný v sobotu 12. února, kdy se míjely dva turnusy jarních prázdnin a v pátek 28. října, ve sváteční den vzniku Československa a počáteční den prodlouženého víkendu, kdy vládlo příznivé počasí.

Oproti předchozím analýzám za léta 2017 a 2018 obsahuje aktuální zpráva o návštěvnosti Krkonosů za rok 2022 [2] i několik novinek. První z nich je analýza návštěvnosti jednotlivých horských středisek a také vybraných konkrétních turistických cílů, jako je oblast vrcholu Sněžky, pramene Labe, či pro srovnání třeba rozhledny Štěpánka a vrcholu Hvězda nad Příchovicemi. K dispozici jsou také údaje o tzv. „křížové návštěvnosti“. Je tak možné zjistit, například jaká místa nejčastěji v roce 2022 navštívili třeba lidé, kteří primárně směřovali na Benecko či do Janských Lázní.

Analýza, zpracovaná společností CE Traffic, poskytuje i údaje o tom, odkud nejčastěji přijíždějí lidé do Krkonosů – jednodenní návštěvníci (v analýze označovaní jako výletníci) i ti, kdo tu zůstávají více dnů (v analýze označovaní jako turisté). K dispozici jsou díky analýze také údaje o tom, jak velký podíl návštěvníků tvoří obyvatelé Česka (82 %) a jaké cizinci (18 %). V roce 2022 statistiky pozměnila v tomto bodě také ruská agrese vůči Ukrajině – předpokládáme, že většina „výletníků“ i „turistů“ se SIM kartami, registrovanými na Ukrajině jsou spíše uprchlíci, kteří do Krkonosů spíše než za volným časem přijížděli za příležitostnou prací, či tu dočasně nouzově přebývali.

Analytická zpráva je kompletně k dispozici veřejnosti [2] a také partnerům v regionu, kteří s ní byli stručně seznámeni také na zasedání Rady KRNAP ve čtvrtek 11. května.

Analýza je součástí projektu Usměrnění návštěvnosti vzhledem k zájmům ochrany přírody Krkonoského národního parku – VII. etapa, který podpořila Evropská unie z Evropského fondu pro rozvoj venkova v rámci Operačního programu Životní prostředí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Poznámky:

[1] Návštěva (návštěvoden) je den, kdy se na daném území vyskytoval uživatel zaznamenané SIM karty. Jeden individuální návštěvník tak v průběhu roku může provést několik návštěv – buď při několikedenním pobytu, nebo při opakované návštěvě. V tabulkách v analytické zprávě najdete proto vždy řádek, udávající počet (individuálních) návštěvníků a řádek s počtem návštěv, tedy celkovým počtem návštěv.

[2] K dispozici na webových stránkách Správy KRNAP na adrese https://www.krnep.cz/media/migd2min/analyza_navstevnosti_krkonos_rok_2022_31_3_2023-upraveno.pdf (pdf, 10,8 MB)

Ohniček v Obřím dole ukončili strážci

Strážci Správy KRNAP přijali od místních obyvatel hlášení, že ve spodní části Obřího dolu je vidět hořící ohýnek. Ihned vyrazili na místo. V těsné blízkosti Dolního Úpského vodopádu v Obřím dole, v klidovém území KRNAP, kam nemá veřejnost právo vstupu, zastihli trojici nizozemských mladíků, kteří v uvedené lokalitě plánovali tábořit. Na místě si postavili dva stany a přímo na vysušené hrabance pod korunami mladých stromků rozdělali oheň.

Díky ohlášení byli strážci vybaveni hasicím přístrojem, a tak mohli oheň uhasit a zabezpečit lokalitu. V příkazním řízení všem třem přestupcům uložili v dané situaci maximální pokutu ve výši 10 000 Kč. Tu mladíci po návštěvě nejbližšího bankomatu zaplatili. Ráno po události, se strážci vrátili na místo zkontrolovat ohniště a znovu je prolít vodou.

Poděkování za včasné zažehnutí hrozby patří místní obyvatelům, kteří strážce informovali.

Neznámý pachatel ve Špindlerově Mlýně úmyslně poškodil dřeviny

Arboristé při terénní pochůzce zaměřené na hodnocení aktuálního stavu památních stromů zjistili, že ve Špindlerově Mlýně v prostoru za bývalou zotavovnou Pětiletka, která byla nedávno zbourána, neznámý pachatel úmyslně poškodil osm vzrostlých stromů. Celková hodnota ekologické újmy na dřevinách činí 1 565 840 Kč. Správa KRNAP s ohledem na výši újmy podá trestní oznámení na neznámého pachatele.

„Naši pozornost na první pohled upoutal stav vegetace v parku, kdy v plné vegetační sezóně byla část dřevin – různých druhů jak jehličnatých, tak listnatých – suchých anebo částečně narašených,“ uvedla arboristka Správy KRNAP Daniela Gluzová. „Při podrobnějším prozkoumání jsme zjistili, že dřeviny byly nevratně poškozeny na bázi kmenů,“ dodala Gluzová.

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny jsou dřeviny rostoucí mimo les chráněny před poškozováním a ničením. Takovéto poškozování, navíc vedené zcela cíleně, je zcela nepřipustné. Poškozeny byly dva modříny opadavé, tři javory mléče, jeden buk lesní, olše lepkavá a jeřáb muk. Celková hodnota ekologické újmy na dřevinách činí 1 565 840 Kč – vypočítáno na základě metodiky Oceňování dřevin rostoucích mimo les AOPK ČR, 2022 (volně dostupné na ocenovanidrevin.nature.cz/strom.html).

V minulosti bylo již o povolení kácení dřevin na pozemku parku několikrát žádáno. Většinou se jednalo o kácení ze zdravotních důvodů pro zachování bezpečnosti místa s ohledem na vysokou frekvenci pohybu osob a dřeviny k pokácení byly předem odsouhlaseny zástupci Správy KRNAP a žadatele o povolení pokácení dřevin (vlastníka pozemku). Některé, u kterých již dříve Správa KRNAP neudělila souhlas ke kácení, jsou nyní fatálně poškozeny.

Správa KRNAP spustila novou samoobslužnou vjezdovou aplikaci.

Ubytovatelé si tak nyní snadněji vystaví doklad k vjezdu pro své hosty

Zákon o ochraně přírody a krajiny, č. 114/1992 Sb., v platném znění, zakazuje vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly na území národních parků, tedy i KRNAPu. Zároveň vyjmenovává poměrně širokou skupinu subjektů, na které se zákaz nevztahuje. Aby mohla Správa KRNAP lépe vjezdy na své území spravovat a kontrolovat, zavádí postupně nový telematický systém, který bude všechna vozidla na území KRNAP zaznamenávat a vyhodnocovat oprávněnost jejich pohybu na území národního parku (dle zákona či ustanovení návštěvního řádu). Jedním ze subjektů, které mohou v souladu s platným návštěvním řádem na území NP vjíždět jsou soukromá vozidla návštěvníků k objektům, v nichž mají zajištěné ubytování.

S ohledem na vysoký počet ubytovacích subjektů a rekreačních objektů v horách vytvořila Správa KRNAP speciální aplikaci, ve které si uvedené subjekty budou moci pro příjezd a případné setrvání u svého objektu vozidla svých návštěvníků zaevidovat, aby telematický systém vyhodnotil jejich vjezd jako oprávněný a nebyli později vyzýváni k vysvětlení svého pohybu na území národního parku správním orgánem. Aplikace bude fungovat na adrese vjezd.krnapp.cz.

Aplikaci budou moci využívat provozovatelé a vlastníci objektů, které leží mimo klidová území KRNAP a těch, k nimž nevede přístupová cesta přes klidová území.

Pokud byla danému subjektu v minulosti schválena Správou KRNAP nebo jiným oprávněným úřadem nějaká parkovací plocha s definovaným počtem parkovacích míst, bude možné tuto plochu (případně i více ploch) v aplikaci vybrat a k příslušnému objektu evidovat vozidla i se setrváním (parkováním).

Území, kam je možné možnost evidence v této aplikaci žádat, je v mapové aplikaci na adrese <https://ags.krnapp.cz/mapy/vjezdy/>. Mapa obsahuje zákresy všech parkovacích ploch, které Správa KRNAP vede ve své evidenci.

Podmínky registrace ubytovacích objektů a evidence vozidel:

Prostřednictvím aplikace mohou o možnost evidovat vozidla žádat POUZE provozovatelé ubytovacích objektů ležících mimo klidová území KRNAP (pokud přístupová cesta nevede přes klidové území) pro vozidla hostů, kteří mají v jejich objektu zajištěno rekreační ubytování, tj. pro vjezd hostů vlastním vozidlem k ubytovacímu objektu po trase vygenerované touto aplikací, případně i pro parkování tohoto vozidla u objektu (1 evidence = 1 vozidlo = 1 vjezd).

Území, kam je možné možnost evidence v této aplikaci žádat, je v mapové aplikaci na adrese <https://ags.krnapp.cz/mapy/vjezdy/>

Parkování u objektu je možné POUZE na úředně povolených parkovacích nebo odstavných místech.

Ubytovatel doplní v aplikaci požadované údaje (jméno/název majitele/provozovatele objektu, jméno řidiče, registrační značku vozidla, termín ubytování od–do, parkování u objektu ANO–NE) a zajistí včasné předání potvrzení o evidenci hostům.

Po naplnění počtu parkovacích míst u objektu vybere ubytovatel v aplikaci variantu evidence "Vjezd bez parkování u objektu" – tato evidence hosta opravňuje POUZE k dopravě k objektu a neprodlenému odvozu vozidla mimo území KRNAP (maximálně do 2 hodin od překročení hranice NP).

Ubytovatel může vozidla svých hostů evidovat pouze v aplikaci Správy KRNAP.

Evidence v aplikaci nejsou přenosné na jiné osoby a vozidla; jsou platné pouze pro vjezd k ubytovacímu objektu a zpět po trase vygenerované touto aplikací, neopravňují k jízdě mimo tuto trasu ani k parkování vozidla mimo úředně povolená parkovací místa.

Řidiči přizpůsobí rychlost jízdy stavu komunikace, turistům a cyklistům na komunikacích a dbají pokynů orgánů ochrany přírody a Policie ČR.

Upozorňujeme rovněž, že ubytování návštěvníci Krkonošského národního parku mohou vjíždět po vyhrazených komunikacích pouze k místu ubytování a v souvislosti s ním, nemohou využívat jiných komunikací např. k výletům po okolí apod.

Odešla Růžena Štěpánková

V úterý 5. září opustila tento svět ve věku 91 let naše bývalá kolegyně, jedna ze zakladatelek Správy KRNAP, paní Růžena Štěpánková.

Růžena Štěpánková nastoupila jako právnička na Správu KRNAP 1. ledna 1964, tedy půl roku po založení KRNAP. Po odchodu do starobního důchodu v roce 1988 se se Správou KRNAP nerozloučila, ale začala pracovat jako průvodkyně v Krkonošském muzeu Správy KRNAP ve Vrchlabí. Profesně byla se Správou KRNAP spojena po více než 50 let. V roce 2020 získala za svůj celoživotní přínos Krkonoším Cenu ředitele Správy KRNAP.

Čest její památce!

Šumava má Smetanovu Vltavu, Krkonoše mají Vejnarovo Labe

Koncertem ve vrchlabském klášterním kostele sv. Augustina vyvrcholilo turné trubačů Správy KRNAP a žáků, pedagogů a hostů ZUŠ Karla Halíře ve Vrchlabí po krkonošských kostelích. Závěrečný koncert byl zároveň vyvrcholením celého cyklu, který zakončila světová premiéra skladby vrchlabského hudebního skladatele Aleše Vejnara s názvem Labe.

Diváky v do posledního místa zaplněném kostele přivítal ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch: „Krkonoše jsou velmi drsné hory. Chrání nás před studenými větry daleko ze severu a klima je mnohem tvrdší, než ve stejných nadmořských výškách v Alpách. Přesto člověk tento ostrůvek tundry uprostřed Evropy osídlil a více než 500 let ho intenzivně ovlivňuje. Nejenže pozměnil lesy, nejenže vytvořil krásné květnaté louky, nejen že tu vznikla svérázná lidová architektura, ale vzniklo tady něco v zásadě nehmotného, bez čeho bychom v těch drsných horských podmínkách nepřežili. A to je pospolitost a dobré sousedství. Můžete být výborný řemeslník, můžete být hospodář v nejvyšších polohách Krkonoš, ale nejste-li dobrý člověk, a nejste-li schopni dobrého sousedství a dobré pospolitosti, hory vám to vrátí. Oslovení 60. výročí založení Krkonošského národního parku, které připadají na letošní rok, jsme proto pojali jako oslavu dobrého sousedství, jako oslavu domova.“

„Vrcholem pátečního večera byla skladba našeho kolegy a vynikajícího muzikanta Aleše Vejnara. Jeho Labe bylo původně zamýšleno jako první věta velkého mezinárodního projektu, který organizovala Konzervatoř G. Ph. Telemanna v Magdeburgu v čele se Stephanem Schuhem. Dvě české a tři německé umělecké školy měly za úkol zkomponovat každá jednu větu do velké kompozice s názvem Labe – jak krásná je naše řeka a společně dílo představit na koncertě v Hamburku. K realizaci nikdy nedošlo, ale my máme hotovou první větu díla! Rádi jsme využili příležitost ke světové premiéře díla popisujícího svými čarokrásnými tóny a zvukomalbou cestu řeky od pramene k nám do Vrchlabí. Nechť nám díky této skladbě v srdcích zůstanou vzpomínky na výjimečný koncert, na krásu naší řeky a krkonošské krajiny, kterou Labe pomohlo vytvořit. Nikdy nepřestávejme chránit naši přírodu, naše hory, náš domov. Pokud my nezapomeneme na hory, hory nezapomenou na nás!“ uvedl Radek Hanuš, ředitel ZUŠ Karla Halíře Vrchlabí

Hudební podvečery v kostele, jak se celý cyklus šest koncertů jmenoval, sestával z vystoupení trubačů a trubaček Správy KRNAP. „Lesnice a borlice trubačů Správy KRNAP nezazněly v krkonošských kostelích náhodou. Připomněly významnou lesnickou tradici Krkonošského národního parku – takovou, která není tak zřetelná v jiných národních parcích v Česku,“ dodal Böhnisch. Na ně vždy navázali hudebníci z vrchlabské ZUŠ Karla Halíře.

Nejinak tomu bylo i v pátek, kdy posluchači mohli po trubačích vyslechnout Beethovenovu Ódu na radost v podání dětského sboru a orchestru osmi národností, symfonickou úpravu lidových písní a zejména světovou premiéru velkolepé skladby Labe. Záznam koncertu plánujeme umístit na internetové stránky.

Muzeum Krkonoš otevřelo 1. listopadu

Největší expozice o Krkonoších na světě! Tímto přídomek se pyšní nové Návštěvnické centrum Krkonošského národního parku – Muzeum Krkonoš, které se veřejnosti otevřelo 1. listopadu. Představuje návštěvníkům příběh Krkonoš, a to s ohledem na jedinečnou přírodu i ve vztahu k soužití přírody a člověka.

Nová expozice navazuje na předešlou audiovizuální ekologickou expozici Kámen a život podle návrhu prof. Jana Jeníka a muzejního botanika RNDr. Jana Štursy, která po čtyři desetiletí patřila k nemodernějším muzejnickým expozicím v Československu. V roce 1995 muzeum otevřeno další expozici Lidé a hory. Krkonošské muzeum v té době bylo jedním v nejnavštěvovanějších muzeí v Česku. Navštívil ji více než 1 milion návštěvníků.

„Muzeum v bývalém augustiniánském klášteře bylo uzavřené od roku 2017. Přesto se ještě před dvěma, třemi roky stávalo, že před budovou kláštera zastavil autobus německých turistů a ti se dožadovali vstupu do slavné expozice Kámen a život. Vypovídá to o tom, že expozice otevřená v roce 1984, která tehdy představovala absolutní špičku v interpretaci krajiny a historie, v lidech zakořenila velmi hluboko,“ říká ředitel Správy KRNP Robin Böhnisch. „Předchozí expozice ovlivnila několik generací lidí. Nová expozice má stejnou ambici. Oslovit a spojit několik generací lidí v pochopení, že žijí na unikátním místě planety. Proti jedinečné, i když kruté přírodě Krkonoš je postaveno teplo roubenek, proti tragédii imisní kalamity osmdesátých let ukazujeme, jak se našim lesům daří nyní. Muzeum Krkonoš se nepochybně stane velkým lákadlem a ozdobou Vrchlabí,“ doplnil Böhnisch.

POZNEJTE KRKONOŠE NA JEDNOM MÍSTĚ!

PROČ HO NAVŠTÍVIT?

- 1 Největší expozice o Krkonoších na světě
- 2 Krkonoše od vzniku prvních hornin po současnost
- 3 Akvária s živými rybami
- 4 Štoly historického dolu
- 5 Moderní expozice v barokním klášteře
- 6 Největší ekologické katastrofy Krkonoš
- 7 Krkonoše ovlivňované lidmi a lidé ovlivňovaní Krkonošemi
- 8 Schodiště ve tvaru šroubovice DNA

OTEVÍRACÍ DOBA 9–17 (denně kromě pondělí, poslední vstup v 16 hodin)

VSTUPNÉ

Základní 200 Kč

Snížené 100 Kč

Rodinné 400 Kč

NA JAK DLOUHO? 1 hodina–2 dny (vstupenka platí 48 hodin)

Nové expozice Návštěvnického centra Správy KRNAP Muzeum Krkonoš (expoziční plochy téměř 2500 m²) mají ambici a cíl moderními prostředky prezentovat a interpretovat příběh krkonošské přírody a jejího několikasetletého soužití s člověkem, včetně důvodů vzniku a historie existence Krkonošského národního parku, nejstaršího národního parku České republiky (založen 1963).

Nové expozice a NC Muzeum Krkonoš nahrazují původní expozice Krkonošského muzea Správy KRNAP ve Vrchlabí Kámen a život (otevřena 1984) a Lidé a hory (otevřena 1995).

HISTORIE KRKONOŠSKÉHO MUZEA

Krkonošské muzeum ve Vrchlabí vzniklo přičiněním Rakouského krkonošského spolku, který usiloval o turistické zpřístupnění Krkonoš, ale též o jejich ochranu a hlubší odborné poznání, už v roce 1883. Osobností, která stála u jeho vzniku, byl průmyslník a přírodopysce Viktor Cypers von Landrecy byl pověřen následně též vedením muzea. Cypers ovšem nezačínal od nuly, neboť mohl navázat na přírodovědný kabinet manželů Kablíkových, který ve Vrchlabí působil v první polovině 19. století. Základem sbírek nově zřízeného Krkonošského muzea, nejstaršího v regionu, byly vlastní Cypersovy botanické, zoologické a mineralogické sběry. Muzeum tak mělo zprvu výrazně přírodovědné zaměření, ovšem záměrem zřizovatelů bylo budovat instituci širšího záběru. Kulturně historické exponáty se však scházely jen velmi pomalu a zde sehrál zásadní roli jeden významný dárců z řad členů spolku – papírenský podnikatel Prosper Piette de Rivage.

Od samého počátku Krkonošského muzea byl tedy zájem uchovávat přírodní i kulturně historické artefakty našeho regionu. To se nezměnilo ani po 2. světové válce, kdy bylo muzeum svěřeno do správy Klubu českých turistů. Další léta ale znamenala úpadek, jak z hlediska odborné činnosti, tak zejména z hlediska péče o objekty, kde muzeum sídlilo. Záchrana pro kolabující Krkonošské muzeum přišla roku 1966, kdy přešlo pod Správu Krkonošského národního parku. V roce 1984 byla otevřena expozice Kámen a život, která patřila k nemodernějším muzejnickým expozicím v Československu. Muzeum za čtyři desetiletí navštívil více než 1 milion návštěvníků.

Jak šel čas, tak ale i expozice zastarávaly a přestávaly fungovat. Původní myšlenka náhrady tehdy již zastaralých expozic se snižující se návštěvností pochází z roku 2008. Muzeum uzavřelo své brány na podzim roku 2017 a od té doby probíhala rekonstrukce. Na stavební část realizace měla vliv neuspokojivá situace ve stavebnictví, kdy nedostatek pracovních kapacit a růst cen stavebních prací ovlivnil již začátek celé akce. Stavební a expoziční rekonstrukce kláštera nabrala zpoždění vlivem vysoké hladiny spodní vody, ale i opatřeními v souvislosti s epidemií viru covid-19, kdy se stavba na čas zastavila. Přes všechny tyto nepříznivé okolnosti tu dnes po těch téměř 15 letech stojíme na počátku něčeho zcela nového. Opět je ve Vrchlabí nová expozice, která má ambice stát se špičkou českého, možná i středoevropského muzejnictví a vlajkovou lodí krkonošské ochrany přírody.

Celkové náklady na realizaci projektu přesáhly 300 000 000 Kč a byly složeny ze zdrojů Fondů EU (OP Životní prostředí a IROP) a kofinancovány z rozpočtu Správy KRNAP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo životního prostředí

Jak to vypadá s vlky v Krkonoších?

Vlk je v Krkonoších doma. Od počátku tohoto roku, kdy se vlci začali v Krkonoších intenzivněji objevovat, lze téměř s jistotou konstatovat, že se Krkonoše opět staly domovem vlků. Svědčí o tom za poslední půl rok více než stovka hlášení, kdy nám laická veřejnost i naši pracovníci podávali zprávy o

přímém pozorování vlků či nálezech pobytových znaků. Dle specialistů na vlka obecného zasahují do českých Krkonoš dvě teritoria, po kterých se pohybuje 6–11 vlků. V letošním roce bylo dokonce na polské straně potvrzeno rozmnožování u smečky obývající východní část Krkonoš. Nejčastější pozorování máme hlášena z okolí Černé a Liščí hory, Špindlerova Mlýna, z Harrachovska i Rýchor – tedy prakticky z celého území národního parku. Právě na území Krkonošského národního parku lze očekávat úspěšnější návrat vlků než v okolní volné krajině. Národní park je vzhledem ke svému poslání i charakteru ekosystému vhodným místem pro jejich existenci.

Výskyt vlků průběžně monitorujeme ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně. Její experti se v rámci projektu LIFE WILD WOLF speciálně zaměřují na blízka setkání lidí a vlků, která byla letos v Krkonoších opakovaně hlášena. Pracovníci Správy KRNP i MENDELU instalují fotopasti, evidují hlášení veřejnosti a mapují pobytové znaky (stopy, trus). Trus postupně prochází genetickou a potravní analýzou. Díky tomu víme, že vlci, kteří se v Krkonoších pohybovali, jsou ze středoevropské ale i z karpatské populace.

„Vlk je schopen překonávat velké vzdálenosti za krátký čas a není pro něj problém přeběhnout celé Krkonoše za pár hodin. Máme k dispozici celou řadu snímků z fotopastí. Identifikace jedinců u vlků ale není tak jednoznačná jako například u rysů se specifickým vzorem skvrn na srsti,“ říká zooložka Správy KRNP Karolina Mikšlová. Monitoring vlků v KRNP se stále rozvíjí – v zimě například přistoupíme k prvnímu plošnému mapování šelem a pokusíme se tak získat ucelenější údaje k výskytu vlků na území parku, k odhadu počtu teritorií a potažmo i početnosti (dle počtu stopních drah).

„Přirozeně vnímáme obavy zdejších hospodářů o jejich zvířata. Jsme s nimi v aktivním kontaktu a snažíme se neustále hledat cesty, jak vzájemnou komunikaci ještě zlepšovat. Teď dokončujeme vývoj aplikace, díky které budou informováni o pozorování vlků v jejich oblasti. Snažíme se hospodářům také pomáhat se získáním dotací na lepší zabezpečení stád,“ říká Václav Jansa, vedoucí odboru péče o národní park. „Podle potravních analýz hospodářská zvířata tvoří jen minimální podíl vlčího jídelníčku. [Německá studie](#) z roku 2016 hovoří o 1,1 %, zato srnci a další kopytníci převažují,“ upřesnil Jansa. „Nicméně platí a nic se nezmění na tom, že vlk je vrcholový predátor a pochopitelně se ani hospodářským zvířatům nevyhýbá,“ dodal.

Při setkání s vlkem je třeba být obezřetný. Nezapomínejme, že vlk je divoká šelma. Doporučujeme návštěvníkům Krkonoš, aby měli své psí mazlíčky na vodítku. Důrazně žádáme, aby návštěvníci nezkoušeli vlky krmit nebo jim ve volné přírodě zanechávat možnou potravu či zbytky lidského jídla. Majitelé nemovitostí, chataři a chalupáři by venku neměli nechávat zbytky potravy. Přivyknout vlky na to, že člověk je zdrojem potravy, je to nejhorší, co můžeme udělat vlkům i vzájemnému soužití.

Při setkání s vlkem je nutné ponechat mu únikový prostor. Neuzavírat mu možnost utéct. Nebojte se. Zvíře nejprve z dálky zkoumá, zda pro něj představujete hrozbu. Chcete-li ho zaplašit, stačí tlesknout rukama, hlasitěji promluvit, aby vás vlk slyšel a uvědomil si, že jste člověk.

Děkujeme také návštěvníkům, že nám hlásí svá vlčí pozorování, často doprovázená fotografiemi. Prosíme, pokračujte v tom i dál. Je pro nás důležité vědět i čas a místo pozorování, ideálně se souřadnicemi v aplikaci Mapy.cz. Svá pozorování hlase naši zooložce Karolině Mikšlové na e-mail kmikslova@krnap.cz či na telefon (vč. SMS) na tel. 731 533 895.

Vlk má své místo v přírodě i v naší kultuře. Vzbuzuje respekt i obdiv, někdy ale i obavy. Lidé jej nemilosrdně pronásledovali, nyní se k nám postupně začíná vracet a plnit svou roli predátora. Zkušenosti z Evropy ukazují, že je možné v krajině hospodařit a zároveň zde mohou žít divoké šelmy.

Informace pro návštěvníky i hospodáře v souvislosti s vlky v Krkonoších najdete na našem webu na adrese <https://www.krnap.cz/priroda/vlci-v-krkonosich/>.

Podrobné informace o návratu vlků do české přírody – pro veřejnost i hospodáře – najdete na webu AOPK ČR na adrese <http://www.navratvlku.cz>.

Zakladatel KRNP – prof. Josef Fanta – obdržel státní vyznamenání

Profesor Josef Fanta, jeden ze zakladatelů Krkonošského národního parku, byl u příležitosti státního svátku 28. října při ceremoniálu udílení státních vyznamenání ve Vladislavském sále Pražského hradu oceněn Medailí za zásluhy. Blahopřejeme!

Lesník, vědec, ekolog lesa a krajiny prof. Ing. Josef Fanta, CSc., byl v roce 1963 jedním ze zakladatelů Krkonošského národního parku. Přesněji řečeno byl vlastně prvním zaměstnancem ještě neexistujícího prvního českého národního parku, jehož vyhlášení připravoval. A potom byl v letech 1963–1971 regulérním zaměstnancem Správy KRNAP – od vědeckého zástupce ředitele po topiče (to když začaly politické čistky počátku 70. let). V roce 1977 emigroval do Nizozemska, kde se vypracoval na místo profesora univerzit v Amsterdamu a Wageningenu.

Po sametové revoluci nasměroval do imisemi poškozených Krkonoš nadaci FACE, která v rámci projektu Obnova lesních ekosystémů v Krkonošském národním parku v letech 1992–2002 přinesla 386 milionů korun. A hlavně napomohl tomu, že se i přes počáteční odpor původních správců krkonošských lesů, než byla péče o lesy v roce 1994 konečně převedena pod Správu KRNAP, rozeběhla přeměna smrkových monokultur na přírodě blízké lesy. Po ukončení projektu v roce 2002 byly Krkonoše staženy ze seznamu nejohroženějších národních parků světa.

„Pan profesor je i ve svých 92 letech stále platným a velmi aktivním členem Rady KRNAPⁱⁱⁱ a s neutuchajícím zájmem sleduje aktuální dění v Krkonoších,“ říká ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch. „Ocenění Josefa Fanty Medailí za zásluhy je i pro nás velkou událostí, v roce 60. výročí založení Krkonošského národního parku přímo symbolickou. Přestože již za svou práci řadu ocenění dostal, mimo jiné byl nizozemskou královnou jmenován Důstojníkem Oranžského řádu, tak prezidentem Pavlem dnes udělená Medaile za zásluhy významně zdůrazňuje to, že bez působení Josefa Fanty by Krkonoše nebyly takové, jaké jsou,“ doplnil Böhnisch.

Medaili Za zásluhy uděluje [prezident republiky](#) osobám, které se zasloužily o stát nebo [územní samosprávný celek](#) v oblasti hospodářské, vědy, techniky, kultury, umění, sportu, výchovy a školství, obrany, bezpečnosti státu a občanů.

Více informací najdete například zde: <https://www.pametnaroda.cz/cs/fanta-josef-20160620-0>

Důvěra místních i návštěvníků ke Správě KRNAP je vysoká, ukázal průzkum

Společnost MindBridge Consulting představila výsledky výzkumu (ne)splněnosti veřejnosti – místní i návštěvníkové – s prací Správy Krkonošského národního parku jako instituce. Sběr dat probíhal od listopadu 2022 do srpna 2023 na výběrovém vzorku 600 návštěvníků a 300 místních obyvatel. Pokud bychom měli výsledky výzkumu přenést na stupnici známkování jako ve škole, Správa KRNAP by dostala lepší dvojku.

Cílem projektu bylo zmapovat spokojenost místních obyvatel a návštěvníků s prací Správy KRNAP, omezeními, která klade existence národního parku na jejich život či návštěvu a se soužitím místních lidí se Správou KRNAP jako institucí. Zkoumali jsme také, jak lidé vnímají návštěvní řád KRNAP a zda pravidla, která pro pohyb v národním parku platí, znají.

Prezentace výsledků výzkumu, která proběhla za přítomnosti náměstka ministra životního prostředí Tomáše Tesaře, předsedy Svazku měst a obcí Krkonoše Jana Sobotky i zástupců Správy KRNAP, se ujal výkonný ředitel společnosti MindBridge Consulting Tomáš Kravka: „Výzkum měl ukázat pohled dvou cílových skupin – rezidentů krkonošských obcí a návštěvníků hor. Dotazovaný vzorek 900 osob zmapoval spokojenost rezidentů s životem nebo návštěvníků s návštěvou v oblasti KRNAP. Cílem bylo zjistit, jak obě cílové skupiny vnímají omezení související s národním parkem, a jak hodnotí soužití se Správou KRNAP.“

Spokojenost s životem či návštěvou Krkonoš vyjádřilo 93 % rezidentů, resp. 92 % návštěvníků. Nespokojenost, výrazně menšinová, pramenila u návštěvníků především z vysokých cen, v případě místních lidí z velkého počtu turistů, nebo příliš tolerantního přístupu Správy KRNAP k nim. Naprostá většina návštěvníků, 97 %, se necítí nijak omezoována návštěvním řádem KRNAP, totéž platí pro 95 % rezidentů. Zbývajícím 3 % návštěvníků vadily zákazy vjezdu a nemožnost volného pohybu. Rezidenti

pak kritizovali striktnost stavebního povolení, absenci klidu a velké množství turistů. Spokojenost se Správou KRNAP, resp. se soužitím s ní vyjádřilo 90 % návštěvníků a 87 % rezidentů.

Za práci, výsledky a působení Správy KRNAP (ohodnoceno jako známka ve škole) by nám návštěvníci dali známku 1,8, rezidenti pak 1,7. Dle dotazovaných si Správa KRNAP zaslouží pochvalu za ochranu přírody, pořádané akce, údržbu cest, usměrňování návštěvnosti, péči o KRNAP a vztah k rezidentům.

„Tento výzkum jednoznačně říká, že místní lidé i návštěvníci jsou s prací Správy KRNAP spokojeni a to je dobrá zpráva,“ komentoval prezentované výsledky výzkumu náměstek ministra životního prostředí, Tomáš Tesař.

Jan Sobotka, předseda Svazku měst a obcí Krkonoše a starosta města Vrchlabí dodal: „My jsme před 20 lety společně pracovali na Vizi Krkonoše 2050. Došli jsme v regionu společně k tomu, že je pro nás všechny ochrana přírody velmi důležitá. Je příjemné vědět, že to nejen starostové a správa parku, ale i místní lidé a ti, kdo k nám přijíždějí, vnímají stejně. Před 20 lety ale nikdo z nás netušil, že narazíme na pomyslný strop v návštěvnosti Krkonoš. Nyní jsme na hranici kapacit lidských i ubytovacích. V 90. letech se všichni obávali, že nebude dostatek turistů, upínali jsme se na zahraniční návštěvníky. Dneska jsou Krkonoše navštěvované většinou českými turisty a dosahujeme rekordních čísel návštěvnosti.“

Výstupy výzkumu poskytují Správě KRNAP důležitou zpětnou vazbu. „To, jak na Správu KRNAP nahlíží místní lidé, je do jisté míry dané tím, že parku je 60 let. Většina z nich se už narodila do doby, kdy národní park existoval, vyrůstali v něm a chápou, že to pro ně žádné zásadní omezení neznamená. Správa národního parku se stará o atraktivní prostředí jejich života, nebo lákavou kulisu jejich podnikání. Tušili jsme, že příležitostná a někdy až nevybíravá kritika na sociálních sítích nemá moc společného s realitou a je vlastně dílem několika málo jednotlivců, kteří ji často směřují i vůči jiným subjektům, než jen ke správě národního parku. Tento reprezentativní výzkum (v případě místních pokrývá vlastně stokrát větší podíl populace, než standardní celorepublikové výzkumy veřejného mínění) ukazuje, že realita je ještě o něco pozitivnější, než naše očekávání. Silný vzkaz od místních obyvatel i od návštěvníků je pro nás ohromným povzbuzením v ochranné práci i do hledání dalších možných cest vzájemné komunikace a diskuse s našimi sousedy a hosty,“ říká ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch.

Respondenti vnímají Správu KRNAP jako subjekt, který se chová vstřícně (90 %), vystupuje s respektem (86 %), dá se s ním rozumně dohodnout (86 %) a uplatňuje lidský přístup (77 %). Opačný (negativní) názor má v těchto parametrech 10 % (chová se „namachrovaně“ / pyšně) až 23 % rezidentů (uplatňuje úřednickou byrokracii). „Z detailu výzkumu je patrné, že nejhorší známky jsme dostali od rezidentů, kteří jsou v Krkonoších deset a méně let. Jsme totiž pravděpodobně překážkou nového zlatokopectví, snahy vytěžit hory ve všech smyslech toho slova. A to je vlastně správně. To je náš úkol a zjevně ho plníme dobře,“ dodává Böhnisch.

Součástí výzkumu byly i otázky na adekvátnost, akceptovatelnost a znalost pravidel Návštěvního řádu KRNAP a jeho ochranného pásma. Respondenti většinou odpovídali, že jsou si jisti znalostí návštěvního řádu, aby následně při otázkách na konkrétní pravidla, kupříkladu pohybu v horách nebo sběru lesních plodů a hub, většinou selhali. A to v tom smyslu, že pravidla mají za výrazně přísnější, než ve skutečnosti jsou.

Zprávu s výsledky výzkumu najdete na adrese <https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnap/projekty/ostatni-projekty/vyzkumy-verejneho-mineni-pro-spolecnou-strategii-pece-o-krkonosky-narodni-park-a-karkonoski-park-narodowy/>

Výzkum tzv. míry akceptace/iritace Správy KRNAP ze strany místní a návštěvnícké veřejnosti je součástí plnění Společné strategie péče o KRNAP a KPN, kterou přijaly oba partnerské národní parky, a kterou najdete na <https://www.krnep.cz/priroda/ochrana/koncepcni-dokumenty/> Podobný výzkum by se měl opakovat každé tři roky.

Zrušme KRNAP!

Zrušme KRNAP! je název krátkometrážního dokumentárního filmu, který u příležitosti 60. výročí založení našeho nejstaršího národního parku natočil přírodovědec a fotograf Petr Jan Juračka se svým týmem. Slavnostní premiéra proběhla v pražském kině MAT za přítomnosti náměstka ministra životního prostředí Tomáše Tesaře, předsedy Svazku měst a obcí Jana Sobotky a dalších významných hostů.

„Krásných dokumentů adorujících Krkonoše, mlhavá údolí a tok tetřívka je celá řada. My jsme chtěli udělat film, který by oslovil i lidi, které Krkonoše vůbec nezajímají, nebo by naopak byli nejraději, aby tam národní park vůbec nebyl,“ řekl autor 24minutového dokumentu Petr Jan Juračka.

„Tento dokument by měli učitelé promítat na všech školách. Jeho formát je skvělý. V České republice je v nejvyšším stupni ochrany přírody 1,5 % území. Myslím, že jsme dostatečně bohatá společnost a můžeme si dovolit 2–3 % území, kde nebudeme hospodařit, ale necháme přírodu být. Krkonošský národní park je místem, kde jsme se k tomu poprvé rozhodli před šedesáti lety a dnes vidíme stále víc, že to má smysl,“ reagoval po zhlédnutí filmu náměstek ministra životního prostředí, Tomáš Tesař.

„Když jsem před 20 lety přišel na setkání starostů, tak opravdu často zazníval názor, zrušme KRNAP. Dneska to už nikdo nefekne, protože vidíme, jakou důležitou práci Správa KRNAP odvádí,“ dodal Jan Sobotka, senátor, předseda Svazku měst a obcí Krkonoše a starosta města Vrchlabí.

Nový dokument potěšil i ředitele Správy KRNAP Robin Böhnisch: „Ve filmu konečně zaznívá fakt, který se pořád bojíme vyslovovat nahlas. A totiž, že národní park tu nebyl zřízen primárně pro potřebu lidí. Národní park má chránit přírodu a procesy v ní probíhající. Místní lidé se tam mají cítit dobře a být tam opravdu doma. Ale všichni ostatní by do národního parku měli přijet na návštěvu s pokorou a odjet bez toho, aby zanechali na tamní přírodě stopy.“

Film můžete zhlédnout na YouTube: <https://youtu.be/FEhVxjO9MN4>

„Hned první reakce veřejnosti na tento nový film jsou skvělé. Lidé neskrývají nadšení z tohoto netradičního pojetí ochrannářského tématu. A čísla hovoří jasně, za první den od slavnostní premiéry jej vidělo přes 10 000 lidí, což je vynikající výsledek! Máme naději, že film ještě dlouho bude žít dál svým životem,“ dodal Böhnisch.

V Krkonoších byl smrtelně postřelen vlk s GPS obojkem

O návratu vlků do Krkonoš jsme letos informovali již několikrát. Na sledování jejich návratu do krkonošské přírody úzce spolupracujeme s Mendelovou univerzitou v Brně, která se v rámci mezinárodního projektu LIFE WILD WOLF snaží porozumět interakcím lidí a vlků v evropské krajině. Před necelými třemi týdny se po velkém úsilí podařilo jednoho z krkonošských vlků vybavit GPS obojkem, který umožňuje detailní sledování jeho prostorové aktivity. Po dvou týdnech sledování však data přicházející více než 24 hodin z jednoho místa vzbudila podezření, že něco není v pořádku. Tým MENDELU společně s pracovníky Správy KRNAP následně našel postřeleného vlka na hranici národního parku a jeho ochranného pásma mezi obcemi Černý Důl a Lánov. Vlka v extrémních podmínkách krvácel přes 36 hodin následkem fatálního zranění způsobeného střelnou zbraní, neslučitelného s jeho dalším životem. Správa KRNAP po konzultaci s veterinářem, zoologem a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR rozhodla smrtelně raněné zvíře utratit a ukončit tím jeho trápení.

„Nelegální odstřel vlků je stále jedním z hlavních problémů jejich spolužití v naší krajině. Postřelený jedinec se na území KRNAP vyskytoval pravidelně od března 2023. Návrat vlků do Krkonoš a jejich možný stálý výskyt představoval novou šanci pro nastolení rovnováhy zdejších ekosystémů po 200 letech od jejich vyhubení. Bohužel se ukazuje, že jeho role vrcholového predátora a přirozeného regulátora početnosti zvěře stále není pochopena, či alespoň tolerována, a to ani na území našeho nejstaršího národního parku. Tedy území, které je dle zákona o ochraně přírody a krajiny určeno především k zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice, a má tedy poskytnout nerušený životní prostor mimo jiné i velkým šelmám, jakým je rys či vlk,“ říká zooložka Správy KRNAP Karolina Mikšlová.

Nešťastný osud krkonošského vlka je zároveň i obrovskou ztrátou pro jedinečný výzkum, který měl přispět k bezkonfliktnímu soužití vlků po celé Evropě. Mimo jiné měla být testována reakce telemetricky sledovaných vlků na různé typy preventivních opatření sloužících k zabezpečení stád ovcí a koz.

Vlk obecný je zvláště chráněný druh v kategorii „kriticky ohrožený“ dle zákona č. 114/1992 Sb. Správa KRNAP proto podala dne 1. 12. 2023 trestní oznámení na neznámého pachatele a případem se již zabývá Policie ČR. Vyzývá také veřejnost, pokud má podezření o pachateli, který mohl ve středu 29. 11. 2023 vlka postřelit, aby policii kontaktovala na lince 158. Odborníci také nadále uvítají hlášení o pozorování vlků a jejich pobytových znaků, ideálně se souřadnicemi v aplikaci Mapy.cz. Svá pozorování hlase zooložce Karolině Mikslové na e-mail [kmikslova\(zavináč\)krap.cz](mailto:kmikslova(zavináč)krap.cz) či na telefon (vč. SMS) na tel. 731 533 895.

Miroslav Kutal z Mendelovy univerzity v Brně, koordinátor projektu LIFE WILD WOLF, tuto situaci komentoval: „Pytlák, který zmrzačil vlka a způsobil mu vleklé utrpení, by měl být přísně potrestán. Zvláště šokující je, že k postřelení vlka došlo v okrajové části národního parku nebo v jeho ochranném pásmu. Kromě zmařeného života zvířete a narušení sociální struktury vlků v území nás mrzí i to, že jsme nemohli získat více dat o jeho pohybu a interakcích s lidskými aktivitami. Na druhou stranu bez telemetrického obojku bychom se pravděpodobně nikdy nedozvěděli, že k postřelení vlka došlo.“

7. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNAP

Rozbory hospodaření lze nalézt ve speciální příloze Ročenky.

8. KONTAKTY, ADRESY

Správa Krkonošského národního parku Dobrovského 3 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 111 (ústředna)	Hlavní informační centrum náměstí Míru 223 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Informační středisko 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 493 228	Informační středisko 512 46 Harrachov tel.: 481 529 118
Informační středisko 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 213	Krkonošské muzeum náměstí Míru 224 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Krkonošské muzeum Památník zapadlých vlastenců 512 47 Paseky nad Jizerou tel.: 481 523 609	Krkonošské muzeum Husova 213 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 708
Expozice Šindelka 512 46 Harrachov	Krkonošské muzeum Zámek 1

tel.: 481 528 310	514 01 Jilemnice tel.: 481 543 041
Záchranná stanice pro handicapované živočichy Dobrovského 3 543 01 Vrchlabí tel.: 499 456 769	Územní pracoviště Harrachov 512 46 Harrachov 325 tel.: 481 528 105
Územní pracoviště Špindlerův Mlýn 543 51 Špindlerův Mlýn 275 tel.: 499 433 175	Územní pracoviště Černý Důl 543 44 Černý Důl 58 tel.: 499 440 420
Územní pracoviště Rezek 512 38 Vítkovice v Krkonoších 176 tel.: 481 582 723	Územní pracoviště Horní Maršov 542 26 Horní Maršov 111 tel.: 499 871 102
Územní pracoviště Pec pod Sněžkou 542 21 Pec pod Sněžkou 145 tel.: 499 896 214	

;

Ročenka

Správy Krkonošského národního parku 2023

Připravil kolektiv autorů Správy KRNAP

Redakce: Mgr. Radek Drahný, MBA

Vydala: Správa KRNAP, Vrchlabí v roce 2024

ⁱ Na celém území národních parků je zakázáno vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu a vozidel vodohospodářských organizací.

ⁱⁱ Údaje ze sezóny 2022–2023 se vztahují k tzv. vlčímu roku trvajícím od 1. května do 30. dubna. Toto období koresponduje s reprodukčním cyklem vlků.